EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ sense participació a la nostra BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES . 4 pessetes trimestre PAISOS D'UNIÓ POSTAL. . . . . 9 pessetes trimestre

ANY IV Barcelona, dimecres 6 de novembre de 1907 NÚM. 629

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: PLASSA SANTA AGNA, 17, PRAL.-TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ y a un volum trimestral de la nostra BIBLIOTECA CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES. 5'00 pessetes trimestre BARCELONA. . . . . 1'50 pessetes cada mes | Cts. 5

EMULSIO FORCADA

D'OLI PUR DE FETGE DE BACALLÁ Y GLICEROFOSFATS

Gran reconstituient pera nois débils, desganats, fluixos de cames y tardans a caminar, y pera escrofulosos, flacs, desnodrits, anémics y debilitats. L'única a la que per son mérit ha llorejat ab un premi el **Colegi de Farmacéutics de Barcelona.**

MAQUINARIA MODERNA PERA TOTES LES INDUSTRIES

DAVID FERRER Y CIA S. EN CTA.

ESCUDELLERS, 6-BARCELONA

MOSAICHS E F ESCOFET & C

Ronda Sant Pere 8

El Dr. BASSEGODA ofereix als seus amics y clients el seu nou domicili.—Sant Antoni, 7, Sant Gervasi (prop del Passeig de la Diputació).

OLIS FINS MARISTANY

AVÍS D'ADMINISTRACIO

DESDE L'APARICIÓ D'EL POBLE CATALÁ'LS NOSTRES CORRESPONSALS ENS HAN VINGUT MANIFESTANT LA DIFICULTAT QUE CONSTITUÍA PERA LES LIQUIDACIONS SEVES EL QUE'LS TRIMESTRES DE LA COBRANSA DELS NOSTRES REBUTS *(novembre, desembre y janer; febrer, mars y abril; maig, juny y juliol; y agost, setembre y octubre)* NO COINCIDISSIN AB ELS TRIMESTRES ORDINARIS DE L'ANY *(janer, febrer y mars; abril, maig y juny; juliol, agost y setembre; y octubre, novembre y desembre).*

CONVENSUTS PER NOSTRA BANDA DE LO JUST D'AQUESTA QUEIXA, JA HO HAURIEM REMEDIAT ABANS, SI NO S'HI HAGUÉS OPOSAT UNA DIFICULTAT: LA D'ADAPTAR AL RÈGIM DELS TRIMESTRES ORDINARIS LA PUBLICACIÓ Y REPARTIMENT DELS LLIBRES DE LA **Biblioteca d'«El Poble Català»,** SENSE DONAR UN SALT QUE PERJUDIQUÉS ELS INTERESSOS DELS NOSTRES SUSCRIPTORS.

AVUI, PER FI, HEM RESOLT SOLUCIONAR AQUEST PROBLEMA REALISANT UN SACRIFICI QUE SEGURAMENT SERÀ AGRAIT PELS ABONATS D'EL POBLE CATALÁ. CONSISTEIX AQUEST EN LA SEGÜENT COMBINACIÓ:

Primer. ELS MESOS DE NOVEMBRE Y DESEMBRE D'AQUEST ANY, ELS SUSCRIPTORS DE FÒRA BARCELONA'LS PAGARAN EN UN SOL REBUT ESPECIAL, ABONANT ELS QUE ESTAN SUSCRITS AL DIARI Y A LA «BIBLIOTECA», Y QUE PAGUEN PER CONSEGÜENT 5 PESSETES TRIMESTRE, **3'35 pessetes** PER LA SUSCRIPCIÓ ALS DOS MESOS, Y ELS QUE ESTAN SUSCRITS AL DIARI SOL Y PAGUEN, PER TANT, 4 PESSETES TRIMESTRE, **2'70 pessetes** PER LA SUSCRIPCIÓ A NOVEMBRE Y DESEMBRE. ÉS A DIR, QUE'S COBRARÀ A UNS Y ALTRES, SUSCRIPTORS AB LLIBRE Y SENSE, LA QUANTITAT JUSTA Y PROPORCIONAL QUE'LS HI PERTOCA PER DOS MESOS, COMPTANT A RAÓ DE LO QUE PAGUEN PER TRIMESTRES.

Segon. EL POBLE CATALÁ, REGALARÀ ALS SUSCRIPTORS DE FÒRA BARCELONA AB DRET A LA «BIBLIOTECA», AL FER EFECTIU EL REBUT D'AQUESTS DOS MESOS, UN LLIBRE SIMILAR AL QUE ORDINARIAMENT REGALA TRIMESTRALMENT, LLIBRE QUE SERÀ D'INDISCUTIBLE IMPORTANCIA LITERARIA, EDITAT AB LUXE Y ENQUADERNAT ARTÍSTICAMENT COM SÓN ELS PUBLICATS FINS ARA. ÚNICAMENT SE DIFERENCIARÀ D'AQUESTS EN TENIR ALGUNES PÀGINES MENOS.

Tercer. ALS SUSCRIPTORS DE BARCELONA AL PAGAR EL REBUT DE DESEMBRE'LS HI SERÀ ENTREGAT AQUEST VOLUM DE LA **Biblioteca d'«El Poble Català»,** QUE EQUIVALDRÁ COM PELS SUSCRIPTORS DE FÒRA, A REGAL CORRESPONENT ALS DOS ÚLTIMS MESOS D'AQUEST ANY.

Quart. A PARTIR DEL PRIMER DE JANER TOTS ELS SUSCRIPTORS D'EL POBLE CATALÁ PAGARAN PER TRIMESTRES NATURALS, Y ELS DE BARCELONA Y AQUELLS DE FÒRA QUE ESTIGUIN ABONATS AL DIARI JUNTAMENT QUE A LA NOSTRA «BIBLIOTECA», IGUAL QUE FINS ARA, REBRAN TRIMESTRALMENT EL VOLUM CORRENT DE LA MATEIXA, AL FER EFECTIU EL CORRESPONENT REBUT DEL TRIMESTRE O DE L'ÚLTIM MES D'ELL ELS DE BARCELONA.

ESTEM SEGURS QUE'LS ABONATS D'EL POBLE CATALÁ, ALS QUI TANTES MERCÈS DEVEM PEL SEU FAVOR CREIXENT QUE'NS OTORGUEN, PARARAN ESMENT EN EL SACRIFICI ECONÒMIC QUE AQUEST ARREGLO ENS REPRESENTA Y AL REBRE PER SOLS DOS MESOS EL LLIBRE QUE ORDINARIAMENT SE'LS HI REPARTEIX PER TRES, TROBARAN EN AQUEST ESFORS NOSTRE LA MILLOR PROVA DE L'AFECTUOSA VOLUNTAT QUE AB ELLS ENS UNEIX.

DE NOSTRA COLABORACIÓ

Per l'aniversari

Dos anys hauran transcorregut, a la fi del present mes, del jorn en que nostra ciutat fou teatre d'un espectacle que, per un mal més, perdurarà en la memoria de nostres compatricis.

En la nit del 25 de novembre de 1905, un nombrós estol d'individus entraren a la forsa en les oficines de dos periòdics assenyalats per ses opinions favorables a l'autonomia de Catalunya.

La llei fonamental que regula la vida de l'Estat espanyol y alguns dels drets que en aquella's regoneixen a tots els individus que formen part d'aquest, foren conculcats pels qui més dever tenien de respectarlos.

Després de la realisació d'aitals gestes en la famosa nit, en va esperaren els pacífics ciutadans de Barcelona que, com hauria succeit en altres paisos civilisats, fossin castigats o amonestats al menys els autors dels actes en qüestió, actes que de totes maneres meresqueren greus censures de gran part dels que aleshores actuaven de llegisladors en el Parlament de l'Estat.—Tot lo contrari: ab admiració y extranyesa poguerem veure com foren processats y fins condemnats molts ciutadans pel greu delicte de creures ab dret, y ferne ús, de protestar, ab més o menys serietat, d'aquells tristos aconteixements. Alguns hagueren d'expatriarse y viure per llarga temporada a l'extranger pera escapar de la condemna, com qualsevol vulgar criminal; a més d'un li costà la perdua de la salut; un entranyable amic nostre ho pagà ab sa vida, víctima de greu malaltia contreta en el desterro, lluny de sa família!

Més encara: els mateixos atropellats, en la memorable nit, foren perseguits per la justicia, essent tant aquests, com els anteriors sotmesos, en sos processos, a una jurisdicció que, a nostre entendre, no era pas la que aleshores havia de judicarlos.

Però'l comble fou, que, a fi de tenir al poble més lligat y de poder sotmètrel ab tota facilitat a la disposició de la justicia y aplicarli la llei, ab el maximum de rigor possible, afavorint palesament a una classe determinada de l'Estat, tant que, en moltes ocasions y per certs delictes els pertanyents a aquesta poguessin esser ofesos y jutjadors ensemps, el Govern que aleshores tenia comanada la direcció dels afers de l'Estat, y que per més mofa se nomenava *liberal*, presentà a les Corts, y imposà sa aprovació, una llei especial, *llei d'excepció*, tirànica y arbitraria per tant, a la que posà'l rètol de *Llei de Jurisdiccions.*

Aquesta llei que, a l'esser promulgada meresqué del president del Govern l'observació que no seria mai posada en pràctica, fou més tard aplicada. fins en certs casos en que no's demostrà que'l delicte hagués sigut comès realment, tenintne prou el jutge instructor pera'l procés y el tribunal jutjador pera condemnar al suposat autor del sospitat delicte, ab la sola delació d'un infelís y mal aconsellat periodista, en la serietat del qual jamai hi cregué ningú.

Avui, per nostra dissort, tenim encara a diferents companys nostres sofrint les conseqüencies de l'ominosa llei que a tots, ens menassa per igual, cosa que de cap modo podem dignament soportar.

De l'unànim y sorollosa protesta que aixecà la promulgació de la llei de Jurisdiccions, nasqué la Solidaritat catalana, que, al constituirse, se comprometé formalment a endressar totes ses forses a la derogació de tant fatal llei. Dever ineludible es, doncs, de tots els solidaris, y especialment dels que mitjansant els sufragis d'aquests foren nomenats representants en el Parlament, de lluitar, sens treva ni descans, fins assolir la tant desitjada derogació.

Explicable es que, fins ara, no s'hagi comensat la campanya a aital objecte, ja perquè calia, en primer lloc, exposar en el Parlament els propòsits de la Solidaritat y les opinions dels diferents elements que l'integren; ja perquè calia criticar y esmicolar, evitant en lo possible sa aprovació, de la no menys funesta llei d'Administració local; ja perquè'ls capdevanters de la Solidaritat hagin cregut esperar de la serietat y formalitat de l'actual Govern el compliment dels compromisos contrets.

Però ara, complerts els dos primers propòsits y convensuts de que mai el Govern, sien quins sien els elements que el constitueixin, derogarà de bon grat la llei que tant els hi plau, hem d'esmersar totes les nostres forses en assolir la derogació esperada, arribant pera assolirla, en cas necessari, a que nostres representants, utilisant els medis que a mà tenen, fassin impossible la vida parlamentaria del Govern que'ns regeixi.

S'atansa el segon aniversari dels fets del 25 de novembre, Catalunya té avui representació plena, ¿quina millor ocasió, quina millor manera de commemorar aital diada que comensant ab tot vigor la tant esperada y desitjada campanya? Aprofitin l'ocasió nostres representants y comensin la lluita tenint escrit en sa bandera de combat: «Sense la derogació de la llei de Jurisdiccions no hi ha pressupostos, no hi ha vida parlamentaria possible»; y no'n dubtin la victoria es segura: l'estat de dret serà restablert, les víctimes venjades.

La dignitat de Catalunya exigeix aital derogació: aquesta llei, per altra banda, es incompatible ab la llibertat individual de nostres compatricis. Podem, doncs, declarar ben alt que nostres diputats no tenen dret al descans, fins y a tant que la llei sia derogada y vagi a parar al recó aont deurien jaure acoblades totes les lleis injustes, tiràniques y arbitraries.

A tant honrosa tasca els hem d'ajudar, si així ho consideren convenient nostres representants, mitjansant la prempsa y la celebració de mitings y altres actes de protesta. Segurs estem que tant la Diputació provincial de Barcelona, com les de les altres provincies; l'Ajuntament barceloní, com els de totes les poblacions catalanes; l'Unió Catalanista, la Lliga y el Centre Nacionalista Republicà, com l'Unió Republicana, el Centre Federalista y la Junta Carlista; y també totes les entitats y individus que integren y advoquen per la gran Solidaritat catalana, com tothom que senti en son sí l'amor a Catalunya y tinguin conciencia del sentiment de la dignitat personal, no negaran son concurs a tant justa com simpàtica campanya que ha de produir el triomf de la Justicia y de la vera Llibertat.

TRINITAT MONEGAL

Tot passant

PER LA LLENGUA CATALANA

En amable carta que acabo de rebre, un bon aimant de la nostra llengua se'm queixa d'una serie de petites anomalies, pregantme que me'n fassi ressò en aquestes notes. Potser un altre que no tingués el meu temperament hauria tirat la carta a la cistella, perquè—ja ho he dit abans,—se tracta tot plegat de coses d'aquelles que semblen a molta gent de poca importancia: de petites desconsideracions, de petits desaires a la llengua catalana. Més jo, que no crec en realitat que hi hagi res d'aquest món despreciable per la seva petitesa, ans al contrari, estic convensut de que moltes coses grosses d'aquelles que dolen y un no sab com resoldre, s'evitarien o's resoldrien comensant per cercar solució a les petites coses que's consideren insignificants, vaig a transcriure algunes de les observacions contingudes en la susdita carta.

Comensa parlantme d'una anomalia realment extraordinaria. Segons assegura, en comptes de seguirse en els carrers de la ciutat vella el sistema de posar en les plaques indicadores el nom del carrer en dues llengües, l'oficial y la catalana, com se feu a la ciutat nova, se cambien les plaques velles per unes de noves que porten el nom del carrer solament en castellà, igual que les antigues. No he tingut temps de verificar la certesa de la denuncia. Més, si es certa, y no tinc cap motiu pera dubtar de la paraula del meu comunicant, fora altament curiós esbrinar quines raons de alta política han influit en el nostre magnific Ajuntament, pera ferli adoptar aquesta dualitat de criteri.

També's queixa'l meu comunicant, y ab raó que li sobra, de que en els nostres museus, lo mateix que en la colecció zoològica, els rètols estiguin tots en castellà, com si ademés de la llengua oficial, de la llengua que'ns imposa l'Estat, no'n tinguessim una de propria, una llengua que es el nostre dever honorar y propagar, una llengua que es carn de la nostra carn y substancia del nostre esperit.

Y acaba la carta posant de relleu l'enorme ridicolesa de que imposem an els nostres morts, en els rètols de les sepultures, una llengua que no fou la d'ells, com si aquells rètols fossin l'inscripció d'algun registre oficial y no'l piadós record que nosaltres dediquem a la llur memoria.

Vetaquí, amable llegidor, lo que diu en substancia la carta que he rebut ara mateix. Són petites coses, ja ho sé; més jo't prego, si es que sents amor per la llengua que t'ensenya la teva mare, que no te'n desentenguis, creientles petiteses. En la vida no hi ha res d'absolutament insignificant: tot té la seva importancia. Y es comensant per cuidarse de les coses petites, com s'acaba fentse mestre de les grosses.

J. POUS Y PAGES

De política

Telegrames als nostres diputats

«Vallès.—Congrés.—Madrid.

El Federalista el felicita per l'hermós discurs exposició aspiracions Catalunya, defensa Solidaritat y Federalisme.—*La Redacció.*»

«Vallès.—Congrés.—Madrid.

Centre Català Republicà Federalista aplaudeix magistral oració, fidel interpretació pensar y sentir Catalunya.—El secretari, *Mallafré.*»

«Vallès.—Congrés.—Madrid.

Socis Centre Català Republicà Federalista feliciten magne discurs defensa regions y aspiracions federals.— *Llobet, Ventura, Pedrol, Vidal, Montañà, Teodor Planas, Arnall, Verdú, Heras, Serra, Guinart, Sanguinetty, Vall, Parelas, Garcia Anné, Farràs, Abril, Herrero, Gaya, Mallafré, Ballaresca, Larrosa, Camps, Miarnau, Salellas; Soler, Gimeno, Casany, Marrasé, Silvestre, Xifré, Sagrera, Blay, Morgadès, Munné.*»

—A l'acabar el miting celebrat per l'Associació Catalanista de Premià de Mar, en record del malaguanyat Fontcuberta, s'acordà remetre'l següent telegrama:

«Senyor Cambó y diputats catalans.—Congrés diputats.—Madrid.

Reunit poble de Premià de Mar en miting Associació Catalanista memoria Fontcuberta, demana derogació llei Jurisdiccions. — El president, *A. Costa.*»

—«Junoy, Cambó, Congrés, Madrid.—Centre Autonomista Dependents Comers Industria, format immensa majoria elements joves y aimants llibertat poble, demana diputats Catalunya treballin fermament rebaixa cupo quintes.—President, *Bordas.*

Convocatoria important

Se'ns prega la publicació de les següents ratlles:

«Aquesta Comissió organisadora d'un acte públic en pro de l'induit den Nakens, en Maia y l'Ibarra, ha rebut contestació a les consultes fetes al quefe de la minoria republicana, don Gumersind Azcárate, al senyor Junoy, al senyor Soriano y a altres significades personalitats, essent les respostes rebudes de tal importancia, que aquesta Comissió se creu en el dever de sotmètreles, sens perdua de temps, a la consideració de quantes entitats republicanes y de caràcter progressiu se interessin per l'immediata llibertat den Nakens y els seus companys.

En conseqüencia, totes aquelles entitats que desitgin secundar la gestió de les expressades representacions parlamentaries, servèixinse enviar un delegat a la reunió que tindrà lloc el prop-vinent divendres, a les nou de la nit, en el Casino Republicà Democràtic Progressista, carrer de l'Hospital, 93, primer.

Es d'esperar que quan de totes les poblacions d'Espanya reben apoi els diputats republicans pera'ls treballs d'una campanya en aquell sentit, no seran els elements progressius de Barcelona els que quedin ressagats en aquesta generosa y humanitaria empresa, majorment quan ja no es pel seu compte que'ls crida aquesta Comissió, sinó que'ls que demanen el concurs son: la propria minoria republicana; la representació republicana en les Corts per Barcelona, y el genuí sentit radical, sintetisat pel batallador diputat per Valencia, don Roderic Soriano.

Barcelona. 5 de novembre de 1907.—*La Comissió.*»

L'hora de contrició dels lliberals

París-Madrid recull unes paraules del comte de Romanones. El dimoniet de la política moretista, posant cara seria, paria com un diplomàtic o un senador vell y ponderat. El gest d'home entremaliat ens apareix en les declaracions de *París-Madrid*, y semblen més una confessió de penediment que un parany de polític aprofitat y astut.

Lo dit per en Romanones, pot esser un amtirat a Catalunya. De cap polític serà tant enemiga Catalunya, com den Romanones o den Moret, el seu capità. Pera ells les maledicions d'un poble encadenat per una llei de la qual foren iniciadors, turiferaris y butxins. En Moret y en Romanones, apareixien com els *Anticrists* de Catalunya.

Y ara, aquest Romanones, pare de pecats imperdonables, s'ofereix benèvol, suau, transigent, com un nou Sant Agustí, que hagués trobat la serp camí a Damasc. Y el pecador s'arrepenadeix, demana perdó a Catalunya, y en mitg de la maledicció madrilenya, la seva veu tranquila té uncions d'apòstol. *París-Madrid*, ho diu: «Dintre la política interior, un problema capdal crida totes les atencions, el problema de la qüestió catalana, vigorosament plantejat y defensat pels representants de la Solidaritat. El projecte d'Administració, jo dubto que arribi a esser realitat legal, però aprovat o no, dit projecte servirà pera que'ls mandataris de Catalunya, exposin ab claretat les seves pretensions, podent així, lliberals y conservadors, cercar una fórmula de concordia. El partit lliberal la cerca sense cap prejudici ni oposicions sistemàtiques. Ningú com ell vol la resolució de la qüestió catalana, desfent així les malèvoles suposicions dels que pensen a Catalunya que som nosaltres refractaris a tota concessió y inaccessibles pera les aspiracions de les industrioses provincies catalanes.»

L'home no podia arriscarse més, y res més ha dit. Darrera d'ell hi havia en Moret, preconisant l'ús de la sordina en les declaracions polítiques. Però *El Globo* es més explícit, y *El Globo*, diari lliberal, ratifica, ampliament, lo dit per en Romanones:

«Sin llegar al ideal alemán, de una confederación de Estados autónomos dentro de una Monarquía que lleva su voz en las cuestiones de interés común, sin imitar la organización de los Estados Unidos; sin, en fin, concluir por implantar las doctrinas y el sistema de Pi y Margall, cabe dotar á España de leyes armonizadas con la manera de ser y de vivir de todas sus regiones, partiendo de lo bueno y útil que algunas ya tienen para llegar á que todas lo conozcan y lo disfruten. ¿Que esto es imposible? ¡En modo alguno! Es cuestión de patriotismo, de entendimiento y de sinceridad; y cuando llegue el momento oportuno, el partido liberal dará la fórmula práctica resolutiva del que ahora reputan muchos problema insoluble.»

L'ideal dels lliberals consisteix en un *statu quo* ab Catalunya. La veuen forta y transigeixen, sense enemistarse ab la gent centralista y patriotera. Ells voldrien quelcom semblant a lo que avui tenen les provincies basques, un xic més definit. La nova táctica moretista, es una tàcita confessió d'impotencia. Enemics corals de Catalunya l'afalaguen al veure que'l *veto* de Catalunya pot privarlos del poder. Y davant den Maura poderós, prenen per escut de combat a Catalunya.

Més Catalunya no oblidarà facilment an en Moret. La seva barba blanca y florida de *gnom*, va covar a la demagogia jacobina y avalotadora, y donà per covardia una llei imposada pel Pretori y d'esclatge pera'ls catalans.

Y els pobles que reviuen, com els infants, tenen molt fresca la memoria...

Un cas de civisme y un comentari

El diari den Burell no pot oblidar el vell anarquisme del seu senyor. Davant de Catalunya sent l'ànima patriotera y crudel den Thiers, segant a cops de metralla les fileres de comunalistes vensuts. En Burell també voldria pera'ls catalans una setmana sagnanta. Però devegades rebrota en ell l'antic revoltat. Y ahir, en *El Mundo*, diu uns mots anàrquics, que nosaltres recullim com document acreditatiu de les nostres acusacions, que inútilment vol rebatre l'autor de «Cristo en Fornos».

Una pobra velleta volgué acullirse a l'hospital de Madrid. No portava certificat de metge ni lletres de recomanació. Ella se sentia morir, acabarse, y demanava un llit, unes mans caritatives, un tros d'amor en la darrera hora. Y l'hospital no la va admetre, y la velleta morí en mitg del carrer, com un animal desamparat y vagabon. El cor de l'antic anàrquic se va commoure y escrigué:

«Horrores como el de ayer equivalen á veinte bombas de dinamita. ¿Qué Estado es este, qué Administración provincial es esta, qué ciudad es la de Madrid, nutrida en gran parte del presupuesto nacional, que así deja morir la gente?»

Nosaltres no donem resposta a les interrogacions den Burell. Que responguin els ministres, els periodistes, els patrioters, els que parlen del gest de fàstic que tenen pera Madrid els catalans. Nosaltres estem cansats d'exercir l'acusació. Nosaltres retallem del diari madrileny el cas d'una vella morta en mitg de la ciutat, *nutrida en gran parte del presupuesto nacional*, y l'engantem al nostre diari, com un dictamen fiscal contra Madrid. Y no diem res. Els comentaris d'aquestes tristes histories cauen també sota la llei de Jurisdiccions, votada per Madrid, un dia en que potser també les seves dònes velletes se morien com aucells d'hivern, en mitg de les plasses.

DE MADRID ESTANT

Cròniques parlamentaries

Aquests dies passats ha regnat en la sala de conferencies del Congrés la tristesa quieta dels dies de vaga. A falta dels rotllos de polítics — petits, mitjans y grossos—que comenten habitualment les incidencies parlamentaries, se sent la remor discreta de les converses dels uxiers. Els uxiers són uns homes seriosos, amables, cerimoniosos, vincladissos, que durant les hores de sessió són servidors humils dels pares de la patria y que en les hores restants són amos y senyors de la Cambra deserta...

Els pocs diputats y periodistes que han anat a passar l'estona en els tous seients de la sala de conferencies, no han tingut altre tema de mormuració que'l de l'actitut de la Solidaritat catalana enfront del projecte d'Administració local. La majoria de la gent d'aquí, d'íntims sentiments anti-catalans, ha comentat ab alegria malèvola les insistents novels sobre les interiors discordies dels solidaris. Molts han profetisat, ab la veu negra d'Isaies, la propera destrucció de la Solidaritat, que es pera ells una cosa maleida y monstruosa. S'han cregut que'l bloc català, com don Juan Tenorio, tenia comptats els curts segons de la seva existencia. Y davant la certesa ilusoria de la mort fatal, els gnoms de la vella Espanya que's mor ja han ballat una grotesca dansa macàbrica ab acompanyament de cants de maledicció... Els gnoms, minúsculs de cos y d'ànima, no s'han fet càrreg de que qualsevols que fossin les diferencies de criteri y apreciació entre'ls representants de Catalunya, aquestes no afectaven a l'essencia indestructible de la Solidaritat catalana. La Solidaritat, flor bellíssima y ufanosa, rosa de tot l'any del nostre roser patriòtic, del roser sagrat que tots reguem ab amors y sacrificis, no ha de marcirse ni's marcirà per ara. Ningú l'ha posada en plet la Solidaritat.

Lo que hi ha es que encara existeixen persones d'aquelles que solament consideren possible l'unitat de l'acció política ab una disciplina de soldats, ab una organisació de caserna y ab un rigorisme de codi militar. Y quan escolten les veus de la convicció aixecantse momentàniament ab tons una mica discordes, ja preveuen y pregonen la desfeta propera y inevitable. Com si no hi hagués entre nosaltres prou independencia pera sostenir cadasscú les seves opinions propies, ni prou respecte en els demés pera judicarles serenament, ni prou patriotisme pera arribar a un punt de convergencia que sigui solució del problema de moment, sense esser pera ningú abdicació d'idees ni de tendencies.

Vetaquí lo que no han sabut apreciar en el cas present els enemics de la Solidaritat y fins alguns partidaris del nostre gran moviment nacional.

***

En una de les darreres correspondencies de Madrid publicades en un diari barceloní y firmades pel senyor F. A. V. se m'aludeix directament y en una forma que no vull calificar avui. Per consideració als llegidors d'EL POBLE CATALÀ escriuré quatre paraules de resposta.

El cronista de referencia, malgrat els vinticinc anys que porta fent de periodista—es sense desgracia que no desitjo a ningú — no ha sabut encara desacostumarse del vici de personalisar les qüestions y de substituir les raons per les frases agravioses. Jo, novell en l'art de la ploma, li donaré l'exemple de prescindir en absolut de tot lo que ell diu pera molestarme personalment. Per altra part, les seves ironies y les seves suposicions, per venir de qui venen, no m'han molestat gens ni mica.

Una sola cosa m'interessa a mi y interessa al públic: la de si eren o no exactes les meves informacions relatives a certes discrepancies. El senyor F. A. V. assegura que les afirmacions seves estan avalades per uns quants senyors diputats. Però'l corresponsal esmentat n'ha fet moltes d'afirmacions sobre múltiples y diferents assumptes, y hauria d'haver concretat quines són les que adveren els diputats que anomena.

Ja que ell no concreta, concretaré jo. He dit, y ho repeteixo una vegada més, que en el sí de la minoria solidaria hi havia, en principi, dos criteris respecte a l'oposició que calia fer al projecte d'Administració local. Aquests dos criteris inicials s'han manifestat en les reunions celebrades, haventse arribat finalment a una mena d'acord, que jo soc el primer en celebrar. Precisada així la qüestió, convido al senyor F. A. V. a que citi autorisadament els noms dels diputats que ho desmenteixen en rodó. Y no'm vingui ara ab les paraules de concordia y de pau que alguns representants de la dreta y de l'esquerra han pronunciat pera esvair ombres y perills. Les declaracions patriòtiques—no més que patriòtiques—no serveixen pel meu cas. Cal que diguin clarament si l'afirmació *més amunt* concretada es falsa de tota falsetat. En darrer terme resultaria que jo no hauria mentit, sinó que m'haurien enganyat. Y jo tinc una fe completa en la veracitat dels meus informants.

En resum: sostino que, de cop, existiren discrepancies, avui en camí d'arranjament. Espero la llista dels diputats que

diguin rodohament y referintse a la present crònica, que això es mentida.

Es tot lo que tinc de dir al senyor F. A. V., no per la seva cara, sinó per atenció als llegidors d'EL POBLE CATALÀ.

A. ROVIRA Y VIRGILI

Madrid, 3 de novembre de 1907.

Sessió de l'Ajuntament

Presidintla'l senyor Sanllehy comensa la sessió de primera convocatoria corresponent a la present setmana, a dos quarts de sis de la tarde.

El senyor Janer llegeix l'acta de la sessió anterior, que es aprovada.

Moclons

Aquell local que deien...—El senyor Bastardas s'ocupa, complint la seva promesa, del local en el qual està instalada l'Escola d'Art del districte octau (Can Trilla), el qual es ruinós y poc adequat per una escola.

Diu que'ls delxebles, pera anar a classe, tenen de passar per un corral; que'ls dies de pluja no pot treballarshi per estar pla l'edifici de goteres; que les vigues ja no s'aguanten, y que, en fi, tot presenta un aspecte tan rònec que desdiu de l'Ajuntament.

Demana que'l Consistori fassi alguna cosa pera que cessi aquest estat de coses. Creu que lo millor seria construir un edifici exprofés, però mentres aquesta solució definitiva no pugui durse a la pràctica podria obrirse un concurs entre propietaris pera llogar un altre edifici.

Auxiliars—El mateix senyor Bastardas s'ocupa de la necessitat de que les escoles de noies (al menys moltes d'elles) tinguin auxiliars, ja que es impossible que les mestres puguin complir ab son deber tal com voldrien, pel crescut nombre de delxebles que assisteixen a les escoles.

Demana a la Comissió de Governació que aumenti el nombre d'ajudantes que té acordat instituir, ab la condició de que aquestes tinguin el títol de mestra.

El senyor Puig y Alfonso contesta, en nom de la Comissió, dient que aquesta s'ocupa, en caràcter preferent, de buscar un local en el qual s'hi pugui instalar l'Escola d'Art del districte octau, afegint que si no s'ha fet més aviat, ha estat per no haverhi en tot Gracia cap local de l'Ajuntament que reuneixi condicions.

Respecte al segon punt l'orador diu que les ajudantes tenen la pretensió de que se les hi aumenti el sòu, però que no obstant la Comissió pren nota de lo demanat pel senyor Bastardas pera fer lo que pugui.

El senyor Giralt y Verdaguer demana que's digui si el pressupost de cultura's destinarà a edificis pera escoles o bé a personal, puix diu que tot se redueix a una qüestió de càrrega, doncs les auxiliaries que's convertirien en escoles, ara volen tornarse a crear ab l'institució de les ajudantes.

Contesta'l senyor Puig dient que del pressupost de cultura encara no hi ha res, puix tot lo de les ajudantes se redueix a pressupost de Governació.

El senyor Giralt agraeix les explicacions del senyor Puig, però diu que's tinguin en compte les noves manifestacions.

Personal d'Aixamplis.—El senyor Zurdo demana que's pugui el jornal del dia de la Mercè al personal d'Aixamplis.

El senyor Rubió contesta que's procedirà com salgui.

Proposicions

Joes Florals.—Se presenta una proposició demanant que l'Ajuntament cedeixi la banda y ell assisteixi an els Joes Florals que celebrarà l'Ateneu Obrer Catòlic de Sant Martí. Queda aprovada.

Capta.—Se'n presenta una altra demanant la banda pera una capta que, a favor dels damnificats de Catalunya, han organisat diverses entitats industrials pera'l dia 14. S'aprova.

Per la Reforma

La Comissió de Tresorería, Reforma y Obres extraordinaries proposa que en vista de lo informat per la Comissió mixta, s'acordi iniciar l'execució de la secció segona de la Reforma que comprèn el trajecte de la gran via A, entre la plassa de l'Angel y el carrer Baix de Sant Pere, procedintse al replantejo de la susdita secció.

Demana además la Comisió que'l Consistori accepti la proposta formulada pel Banc dels advocats, procuradors y arquitectes senyors Almeda, Brocà, Bertran, Canals, Martino y Domènech y Montaner, Amargós, Duran (Claudi), Puig y Raventós.

El senyor Moré pregunta si aquestes designacions s'han fet de comú acord entre la Comissió mixta y la Comissió de Reforma.

El senyor Sanllehy contesta afirmativament.

El senyor Pinilla, després d'afirmar que ell té entès que hi han hagut divergencies de criteri, insisteix en la pregunta a la qual hi contesta el senyor Sanllehy de la mateixa manera que ha contestat an el senyor Moré. No satisfet d'aquesta resposta, el senyor Pinilla torna a insistir, demanant aplicacions ab tot el respecte degut a l'arcalde y a la Comissió de Tresorería, Reforma y Obres extraordinaries.

El senyor Bastardas diu que certament potser hi hagi hagut certs topaments per lo que's refereix al nomenament de persones que no ressideixen a Barcelona, no per lo que elles són, sinó pel fet de no residir a nostra capital.

Afegeix que la Comissió de Tresorería no pot fer res més que rebutjar o admetre les persones que la mixta li proposa y que un cop admeses o rebutjades té d'aixecar pinet a l'Ajuntament pera que aquest acordi en conseqüencia. La Comissió de Tresorería—diu—admetè les persones proposades perquè les cregué dignes; ara, com que dels dèu arquitectes proposats sols n'havia de triar cinc, trià an els que an ella li semblaren bé, quedantne, naturalment, cinc en terra. Lo que sí cal fer constar es que'ls cinc designats ho foren per unanimitat.

El senyor Pinilla se dona per convensut. El senyor Zurdo creu que hi ha incompatibilitat entre'l càrreg de diputat que tenen els senyors Bertran y Puig y la condició de germà d'un regidor que consorre en el senyor Claudi Duran ab el que ara se'ls confereix.

Contesta el senyor Bastardas negant que existeixi l'incompatibilitat legal ni moral que vol suposar el senyor Zurdo, puix que es molt digne que els diputats visquin del seu offici y no de fer de diputat, així mateix com cap culpa té don Claudi Duran en que el seu germà sigui regidor.

El senyor Zurdo diu que pendrà nota de lo succelt.

El senyor Bastardas afegeix que l'Ajuntament pot suprimir sempre que vulgui algun dels senyors que ara nomena.

El senyor Altayó's queixa de la pressa ab que's presenten els pareres de l'importancia del que's discuteix, puix essent entregats an els regidors en el moment d'entrar a la sessió, aquests no tenen temps pera examinarlos degudament. Demana, en conseqüencia, que quedi el parer vuit dies damunt de la taula.

El senyor Bastardas senyala la conveniencia de que desseguida quedin nomenats els arquitectes.

Després d'haver insistit en sa demanda'l senyor Altayó, queda aprovat el parer.

Damunt de la taula

Expedient Comenge—Se posa a discussió el parer de Governació, fallo de l'exped ent del doctor Comenge, damunt de la taula a demanda del senyor López, que demana que en virtut de l'expedient que s'instruex al director de la secció segona del Cos Mèdic municipal, s'amonesti a don Lluis Comenge per haver abandonat el lloc sense permís, que s'alxequi la suspensió d'empleu y sòu que pesa sobre'l susdit senyor a comptar desde'l dia 17 del passat janer y que desde'l dia mentat se li aboni el sòu.

El senyor López diu que feu quedar damunt de la taula l'expedient, quan aquest s'instruí, perquè el senyor Comenge deia en la seva defensa que'ls instructors del mateix havien delxat de fer alguns expedients termo-dinàmics y termo-biològics. Afegeix que no ha tingut cap interès en entretenir el parer que hi ha presentat, sinó que hi demanat que quedés damunt de la taula pera poderlo estudiar ab deteniment.

Demana que'ls regidors se desposseeixin del sentiment de l'amistat y que's disposin a jutjar a l'empleat municipal.

L'expedient—diu—acusa an el senyor Comenge de dues faltes, una de caràcter tècnic y una altra per haver abandonat el càrreg precisament quan Barcelona travessava una crisi tremenda, provocada per la dinamita, extinguida, afortunadament, desde les darreres eleccions. (Bumora)

El càrreg sigué abandonat ab habilitat, ab astucia, puix ell sabia que si hagués demanat permís pera ausentarse li hauria estat negat, davant de lo qual se valgué de subterfugis.

Abandonà la crisi d'aquí pera anar a treballar per l'extinguiment d'una altra de llunyes terres, per lo qual trob li rebé aplaudiments, mentres els que lluitaven a Barcelona no'n reberen de cap mena.

Llegeix el B. L. M ab el qual l'arcalde accidental d'aquell temps felicitava al senyor Comenge, per haver estat designat pel Govern pera anar a Canarias a estudiar la pesta, y en el qual se fundèn els instructors de l'expedient pera demanar se a una sola amonestació pera'l senyor Comenge.

S'extèn en llargues consideracions no a provar la culpabilitat del quefe de la secció segona del Cos Mèdic Municipal.

El senyor Puig y Alfonso, com a instructor de l'expedient, diu que tant ell com el seu company senyor Payà, han posat tota la fe en el seu treball. Creu que'l Consistori deu repassar totes aquelles denuncies que hagi fet el senyor López y que no fassin referencia a l'expedient que's discuteix, les quals podrien esser base d'un altre nou expedient, no ampliació del que està posat a discussió.

El senyor Puig defensa al senyor Comenge dient que aquest no anà a Canarias a divertirse, sinó que li portà una missió humanitaria.

Afegeix que no tenien més que tres camins a seguir: o destitució, o sospensió o amonestació, creient els instructors que tot lo més que podia fèrse era lo darrer, ja que un home que abandona el seu lloc pera anar per un fi benèfic, no mereix que se'l des crediti.

Acaba demanant que s'aprovi el parer que's discuteix, però que si se vol obrir un nou expedient en vista de les denuncies del senyor López, que s'obri.

El senyor Layret creu que constituex una anomalia tenir sospès d'empleu y sòu a un empleat pera venir després al cap d'una pila de temps a declararlo exempt de culpa y demanar que s'alxequi la susdita sospensió. Creu més el senyor Layret, puix diu que potser això que ell censura està renyit ab una recta interpretació del Reglament d'empleats.

El senyor Payà dona algunes explicacions.

El senyor Puig manifesta que la sospensió sigué deguda a que's cregué que no tenia dret a cobrar un empleat que no exercia'l càrreg.

El senyor Layret insisteix dient que la sospensió d'empleu y sòu se comprèn com a càstic, no com a mida preventiva, en un assumpte que no té res que veure sobre la marxa tècnica de la secció segona, com es l'abandó de destí.

El senyor Pinilla s'adhereix a les paraules del senyor Layret, però admet que'ls instructors de l'expedient podessin obrar influits pel gran efecte que produí a l'Ajuntament el fet de referencia. Alaba l'esperit de justicia que resplendeix en el expedient.

Creu que si els regidors se desposseissin de la amistat, el senyor López no combateria ab tanta sanya'l dictamen.

Defensa calorosament al doctor Comenge dient que té prou dignitat pera deixar vagant el seu lloc, si aès veu que fa nosa. Si aès es així, dieuho clar.

Diu que un home que a Canaries feu tants actes humanitaris (y dels quals ne cita alguns) no mereix que se'l tracti com un criminal vulgar, dutentsel a la picota.

Afegeix que molts dels atacs que's dirigeixen al senyor Comenge se basen en fets dels quals sols ne són culpables o la Comissió de Governació o el Deganat, mai el senyor Comenge.

Acusa an el senyor Macaya d'haver declarat, per gelosia professional, contra'l senyor Comenge. Recorda que'l senyor Comenge sigué nomenat pel senyor Rius y Taulet.

El senyor López torna a enraonar, dient que creu que'ls jutges instructors han complert ab el seu deber. Insisteix en alguns dels seus anteriors punts de vista. Afirma que no ataca an el senyor Comenge ab sanya, puix que si s'hagués proposat la destitució del susdit funcionari, ell hauria votat en contra.

Tornen a enraonar els senyors Pinilla y Puig.

El senyor Rubió demana que s'instruexi un nòu expedient, a lo qual s'oposa'l senyor Pinilla, però'l senyor Rahola troba molt posat en raó la demanda del senyor Rubió.

El senyor Pinilla demana que's voti el parer y que, en tot cas, en la sessió vinent se formulin en forma pertinent les denuncies y s'acordi instruir un nou expedient.

Se promou un xibarri bastant gros, durant el qual enraonen a la vegada'ls senyors López y Pinilla, les paraules dels quals són chorejades pels demés regidors.

Per fi el senyor Pinilla se fa sentir y diu a grans crits que les paraules del senyor Macaya, en aquest assumpte per ell no tenen cap valor.

El senyor López califica de lleugeres les paraules del senyor Pinilla.

Se promou un nou incident en el qual hi intervé'l senyor Zurdo y que talla la presidencia a cops de campana.

Durant els incidents susdits tots els regidors se en van de la llengua, y en un moment el senyor Pinilla diu an el senyor López que les paraules que li diu les prengui en el sentit que vulgui, puix ell les sosté en tots terrenys. També's desprèn de les manifestacions dels regidors que l'estat sanitari de Barcelona no es tant satisfactori com sembla... Y segurament que després d'aquestes manifestacions imprudentes ela regidors voldran donar mostres d'estimar a Barcelona.

Posat a votació'l parer s'aprova per 24 vots contra 4.

Nou expedient (?)

Se presenta una proposició firmada pels senyors Rubió, Rovira y Rahola, demanant que en vista de les denuncies formulades s'instruexi un nou expedient.

La defensa'l senyor Rubió y el senyor Pinilla demana que's deixi per la sessió pròxima, en el qual se podria promoure un debat sobre d'ella.

El senyor Gimenez—Y perquè resulti més, que hi vingui la Banda Municipal. (Rialles).

Enraonen també'ls senyors Puig y Rahola y per fi el mateix senyor Rubió retira la proposició.

Orde del dia

S'entra en el despatx ordinari aprovantse quasi tots els parers que en ell figuren y alsantse la sessió a quarts de dèu.

El conflicte de Canet

En alguns diaris de Barcelona, els senyors Rector y Arcalde de Canet de Mar hi han publicat un comunicat en contesta de lo que se ha dit en lletres de motllo referent a les festes de la coronació de la Mare de Déu de la Misericordia.

El Foment Catalanista'l recull per considerar que ja es hora de parlar clar.

En primer lloc, les firmes del rector y de l'arcalde, en aquest particular assumpte, tenen molt escàs valor. Veritat es que ells formen el Patronat de la Misericordia, però sàpiga tothom que'l rector ha abdicat tots els seus drets a l'arcalde, dient que's renta les mans de tot lo que ha passat y passarà, puix no farà absolutament res que l'arcalde no vulgui. Així ho diu y ho executa tant al peu de la lletra, que a ulls clucs firma lo que li porten escrit, encara que sigui lo contrari de lo que ell s'hagi comprès de paraula y oposat al seu modo de pensar. Excelent y bondadosa persona es mossèn Anton Vergés, però'l rector de Canet, ab la seva inconcebible debilitat, que ningú s'explica, s'ha posat a les ordes de l'autoritat civil, fins en coses en que aquesta res hi tenia que veure.

L'arcalde en Joaquim Fornés, dintre l'Arcaldia obra en tot per lo que li diu y vol el caciq; de manera que qui dirigeix, mana y governa a Canet, es l'advocat en Joan Llauger y Andreu, un dels brassos den Sagnier y rabiós antisolidari. El Patronat, doncs, existeix no més que virtualment.

Quasi tot lo que manifesten els comunicants, es completament fals. Tothom sab que en Sagnier s'ha cuidat a Madrid de lograr que'l rei fos pendonista; no es veritat que quan les senyores, buscant la concordia, proposaren ab la conformitat del solidaris, que ab tota classe d'arreglos s'avenien, a que'l cardenal Vives y Tudó fos pendonista com a transacció, s'hagussin fet ja les gestions aprop del rei; fals es també que'ls diners de la tòmbola haguessin de servir pera festeigs, puix tothom donà'ls objectes a fi de que'ls fondos resultants s'invertissin pera enriquir la corona y socórrer als pobres, encara que algunes senyores dels caciqs ara diguin lo contrari. Fins les criatures de volquers saben que s'ha rebutjat el penó perquè hi figuren les quatre barres; y l'amor a la terra que diuen sentir els botifiers, el podien demostrar afavorintlis, mal fent el jòc dels seus enemics.

El caciq y tot Canet sabia que segons la persona que's proposés per pendonista, vindria una fonda divisió. Les circumstancies per les quals atravessa Catalunya y les especials del districte y del poble després de la derrota del caciquisme en les darreres eleccions, imposaven per part dels vensuts gran discreció y molt de tino pera no excitar els ànims; coses que no han tingut, tirant de dret, ab inoportuna intransigencia, contra la opinió de concordia que sostenien els solidaris ab gran patriotisme pera unir y agermanar a tots els veïns. La revenja de la derrota no ha tingut límits, agafantse an aquesta festa religiosa, com la millor pera donar un *fridgalaig* que'ls venceren en les eleccions.

S'excusen dient que'l penó pesa massa, quan medi hi havia pera alleugerirlo; y en tot cas, per què han refusat l'oferta d'aquest Foment, al demanarlo y comprometres bonament a portarlo y donar un gran lluiment a la professó? Per què després de la negativa, han refusat novament a que la Societat hi concorri ab altre penó? Per què fins se neguen, mancant a la cortesia, a contestar lo que ab bons modos se demana a l'Ajuntament?

Senzillament sense altra raó que la de donarli la gana.

Han enganyat al senyor Bisbe assegurantli que'ls solidaris se proposaven fer una manifestació antidinàstica, quan precisament són ells de l'Ajuntament els que han convertit la festa religiosa en manifestació política. Els solidaris, al proposarse anar a la professó, volen desvirtuar l'acte del caciquisme, demostrant que dintre la religió hi caben totes les idees, y que per més que se'ls negui penó y pagarse la música, no necessiten de amdues coses pera afermar l'amor a la patria ultratjada pel desvergonyiment dels botifiers.

El caciquisme que pateix aquesta vilatge del més descarat que hi pugui haver; no's para en barres, crea conflictes y per tot arreu crida que mentres domini en el Municipi, ells són els amos y faran lo que vulguin, mentint y calumniant quan els hi convé ab una *sans façon* extraordinaria.

Prou per avui.

Pel Foment Catalanista,

La Junta directiva

Canet de Mar, 4 novembre 1907

INFORMACIÓ DE BARCELONA

Carnet d'avui.—*A les nou del vespre:* Reunió del Cos d'Adjunts dels Jocs Florals. —*A dos quarts de dèu:* Conferencia don Josep Roig y Bergadà a l'A. E. P.—Sessió a l'Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya.

Pels damnificats.—Una comissió de la colonia gironina resident en aquesta ciutat ens ha enviat una allocució dirigida als seus paisans, excitant els seus sentiments caritatius y de confraternitat, pera que contribueixin al socor dels damnificats per la horrible avinguda de l'Ebre, que tanta miseria sembrà a la ciutat de Tortosa.

Els donatius s'admeten a l'establiment «Cosmos Fotográfico», rambla de Canaletes, núm. 1.

—La Societat choral «Barretina blava» de Premià de Mar, ha enviat a l'Associació Euterpense dels Chors de Clavé, pera que sigui entregada a la primera autoritat local, la quantitat de 222'50 pessetes, producte d'una capta verificada per la Societat remitent a benefici dels perjudicats per les inundacions de Catalunya.

—El Circol de Proprietaris de Gracia, ha organisat pera demà, a les nou del vespre, un escullit concert a benefici dels damnificats de Catalunya, en el que hi pendran part l'Orfeó Gracienc y la Banda Municipal.

Pera facilitar l'assistencia a les festes que ab motiu de la coronació de la Verge de la Misericordia se celebraran a Canet de Mar, la Companyia dels ferrocarrils de M. a Z. y a A. ha acordat establir un servei especial de viatgers ab bitllets d'anada y tornada de segona y tercera classes, a preus reduits, desde diverses estacions de la Xarxa Catalana a la de Carnet y viceversa.

L'expendició dels susdits bitllets tindrà lloc els dies 7, 8, 9 y 10 d'aquest mes, servint pera tornar durant els dies 8, 9, 10 y 11 del mateix.

La Comissió de festes catalanes de la plassa de Sant Joan de Gracia, ha entregat a la nostra Administració 9'50 pessetes, meitat de lo recaudat en la sardana de rams del primer dia de la Festa Major darrera. Avui repartirem aquesta quantitat entre pobres de Gracia.

Cap a les quatre d'ahir a la tarde se produí un incident al passeig de Gracia y carrer del Consell de Cent.

L'automòvil núm. 001 travessà rabent el passeig, essent un miracle que no atropellés a un senyor d'edat que en aquell moment passava.

L'automòvil llavors parà en sec, quedant part d'ell dintre la via del tramvia de Gracia. Un dels tramvies que en aquells moments pujava també a gran velocitat, a una distancia de set mètres, no li fou possible detenir, se davant de lo sobtat de la parada de l'automòvil, y produint an aquest una forta avaria.

El *chauffeur* aleshores s'oposà a que'l tramvia marxés, y volent que'l conductor d'aquell no s'avenia a les seves pretensions, se tragué un *pito* y se posà a tocarlo, movent un fort avalot que cridà a una gentada, a tothom menos a's agents de l'autoritat.

Indubtablement el cotxer del tramvia cap culpa tenia en el fet, puix no's podia pensar que l'automòvil s'anés a aturar al mitg de la via ab la velocitat que dula.

Fora convenient que l'autoritat prengués mides a fi d'evitar que'l deliri de la velocitat de que semblen possessionats *chauffeurs* y cotxers de tramvia, ocasionessin desgracies com la que estigué a punt de ocórrer ahir.

Boletin Oficial.—El número d'ahir publica'l següent sumari:

Continuació de la relació número 121 publicada a la *Gaceta* del 20 del passat dels crèdits que per obligacions de la darrera guerra d'Ultramar ha classificat la Junta corresponent a la sessió del 12 del mateix mes. Modificacions fetes en la llei de ferrocarrils secundaris de 30 de juliol de 1904, en virtut de la de 30 d'agost darrer. Reial decret modificant les instruccions reglamentaries sobre verificació de comptadors de gas. Relació de incursos d'apremi de primer grau per débits a l'Hisenda en concepte de drets reials, censos clero, timbres penyora y reintegre y falta de compliment en el servei y gastaments d'un exhort. Circular recordant als mestres d'instrucció pública algunes disposicions vigents. Actes del sorteig de vocals de les Juntes municipals del cens de Santa Maria de Miralles, Martorelles, Igualada, Odena, Pacs, Orsavinya y Seva. Instruccions pera'l servei públic del pont militar de Lleida. Anuncis de menor interès procedents d'Ajuntaments y providencies judicials.

Sant del dia: Sants Sever, bisbe y martre y Lleonart, abat.—*Sant de demà:* Sant Florenci bisbe y santa Carina, martre.

.·. En l'Exposició Internacional de Madrid, la cèlebre màquina d'escriure «HAMMOND», que tant cridà l'atenció de SS. MM. els Reis per la facilitat del cambi instantani de tipus y idiomes, acaba d'obtenir un merescut triomf, o sigui el GRAN PREMI, otorgat per *unanimitat* pel Jurat compost d'ilustrats enginyers espanyols y extrangers. Aquesta distinció, la més alta de totes y per lo tant la més copdiciada, aumenta, a no dubtarho, la justa fama de la «HAMMOND», que ja comptava entre ses recompenses en altres certamens ab tres GRANS PREMIS y QUINZE MEDALLES D'OR.

Totes aquestes merescudíssimes distincions clarament demostren la superioritat de aquesta marca sobre totes les demés, y qualsevol pot convencer demanant catàlegs o dirigintse directament a l'Agencia de Catalunya, Ferran VII, 49, Barcelona.

Vida municipal

Se prega que's presenti a la Majordomia municipal, pera enterarlo d'un assumpte que li interessa, Manuel Riva Ferrer, natural de Monroyo (Teruel).

Ahir anaren a Càla Ciutat els obrers de la brigada eventual a buscar les cartes de recomanació pera'ls contractistes ofertes per l'arcalde.

Al mateix temps se presentà una nova llista en la que hi figuren molts més dels 70 de que constava la llista primitiva. Aquest fet s'ha observat molt sovint.

Una vegada's va dir en sessió pública que sols n'hi havia 15 que no tinguessin colocació. Aquests 15 han anat pujant fins a esser 70 dies passats, y més de 100 ara.

Pera explicar el fenòmen se diu que s'ha denunciat a l'arcalde de que hi ha qui recruta gent pera que figuri com de la brigada eventual, prometent als recrutes que'ls daran feina a Càla Ciutat.

Naturalment que aquesta operació de recrutament no's fa de franc.

Don Leandre Jover ha entregat a l'arcalde 9,800 pessetes, les quals, per mediació de la casa Jover y Companyia, venen del Banc Espanyol de Rio de la Plata y són recullides pel comitè de Montevideu ab destí als inundats.

Presideix aquest comitè'l ministre d'Espanya doctor Suñer.

La societat Casino Artesà, de Gracia, ha entregat 50 pessetes producte d'una funció benèfica.

De *La Tribuna* han sigut entregades pessetes 904'35.

La casa Jover té un giro de 25,000 pessetes pera la provincia de Barcelona y n'hi han anunciat un altre igual pera'l restant de Catalunya. Procedeixen de Buenos Aires.

Els venedors del mercat de Santa Caterina se queixaren ahir a l'arcalde dels abusos que cometen els molts rifaires que's posen per aquells voltants.

El senyor Sanllehy oferí parlarne ab el tinent d'arcalde a fi de pendre mides de comú acord.

Ahir visità a l'arcalde'l plenipotenciari de Mèxic a Bèlgica y Holanda, al qual acompanyava'l cònsul d'aquella nació americana senyor Castelló.

L'expressat plenipotenciari, que va de La Haia ont ha assistit a la Conferencia de la Pau, ha visitat la Sagrada Familia y a Càla Ciutat el Saló de Cent, que ha examinat minuciosament y ha elogiat molt, dient que té molta semblança ab la Sala dels Cavallers de La Haia, ont s'hi celebraven les sessions de Conferencia.

Avui quedarà definitivament acabat l'expedient que per abusos en el Laboratori Microbiològic Municipal han instruit els senyors Pia y Deniel y Pinilla.

.·. Casa ben assortida en genres de punt a preus de fàbrica. Camiseria Knoipp, Call, 20.

De la Diputació

Ahir a la tarde va reunirse al palau de la Diputació la Comissió d'Estudis Catalans, tractant d'interessants assumptes relacionats ab el seu còmès.

Ahir el senyor Prat de la Riba va rebre les següents visites:

De l'arcalde y tinent d'arcalde de Sant Martí de Torrelles, donantli compte del nombre de fàbriques parades que hi ha en aquella població, y de les cases ensorrades per la forsa del riu, demanant socors pera les víctimes.

De l'arcalde y tinent d'arcalde de Masnou, acompanyats de don Trinitat Rius, pera fer entrega al president de la Diputació de 2,755 pessetes pera'ls perjudicats per les inundacions.

De la Junta de Defensa de Sant Boi interessant la prompta realisació de les obres de reparació que han de fèrse en el mur de defensa que hi ha a la vora del riu Llobregat.

De l'arcalde de Calaf y de Sant Martí Sasgaioles, demanant que's procedeixi ràpidament a la construcció d'un camí de tres kilòmetres entre aquells dos pobles que resten incomunicats.

La Comissió provincial va despatxar ahir els següents assumptes de la Secció de Comptes municipals:

Dictamens proposant l'aprovació y finiquitteig dels comptes municipals de Guardiola, Malla, Olesa de Montserrat, Roda, Santa Eulalia de Riuprimer y Santa Maria de Marlès, tots de l'any 1906.

Idem proposant l'autorisació dels pressupostos municipals ordinaris pera'l proper any de 1908, de Vilafranca del Penadès, Sant Genís de Vilassar, Sant Sadurní de Noia, Sant Llorens Savall, Sant Martí Sarroca, Castellar del Riu, Gaià, Puigreig, Vilanova del Camí, Sant Iscle de Vallalta y Campins.

La mateixa secció ha despatxat ab el governador els següents assumptes:

Dictamens de censura ab reparos als comptes municipals de Calaf, Cardedeu, Castellar de Nuc, Hospitalet, Odena, Rubió y Sant Cirpià de Vallalta, tots de l'any 1906.

Idem proposant el retorn dels pressupostos municipals ordinaris pera'l proper any 1908 de Gisclareny, La Nou, Sant Julià de Vilatorta, Tabernoles y Vallcan, pera subsanar defectes.

Idem proposant l'autorisació del pressupost de la presó del partit de Sant Feliu de Llobregat y Vilafranca del Penadès, pera'l proper any 1908.

Lletres y Arts

Darrerament tingué lloc al saló d'actes de l'Ateneu Barcelonès, una reunió de representants de les principals y més prestigiosas corporacions intelectuals relacionades ab la significació de la personalitat den Mià y Fontanals, pera tractar dels medis y forma de donar efectivitat al projectat homenatge que a la memoria de l'insigne patriel deurà celebrarse l'any vinent ab ocasió de la commemoració del cinquantenari de la restauració dels Jocs Florals.

Explicats per l'individu de la Comissió organisadora senyor Roig, el pensament dels iniciadors del projecte y les gestions que pera assegurar el seu èxit havia efectuades la Comissió y després d'exposar els reunits llur parer, se prengueren, entre altres, els acords següents:

Construir a Vilafranca del Penadès, vila sont nasqué y morí y ont se guarden les venerables despulles de l'eximi mestre, un monument, o, en son defecte, una llàpida monumental en el lloc que s'estimi més oportú;

Publicar, reunits en un volum, els seus escrits en català;

Celebrar una serie de conferencies estudiant els altíssims mèrits y significació de sa personalitat;

Organisar diferents actes artístics y literaris en son honor, etc.

Pera donar compliment an aquests acords, se nomenà una Comissió executiva composta pels senyors següents:

Presidents honoraris: Doctor don Josep Torres y Bages y don Marcelí Menéndez y Pelayo.

President efectiu: Doctor don Anton Rubió y Lluch.

Tresorer: Carles Sanllehy y Girona.

Secretaris: Ramon Esclasans y Mila y Eduard Girbal y Jaume.

Vocals: Miquel dels S. Oliver, de l'Ateneu Barcelonès; Josep Franquesa y Gomis, del Consistori dels Jocs Florals; Felip Bertran d'Amat, de l'Academia de Belles Arts; doctor Joan Codina, de l'Academia de Bones Lletres; Francesc Pujol, de l'Orfeó Català; Lluís B. Nadal, dels Estudis Universitaris Catalans, Mn. Manel Mestres, del Seminari Conciliar, y Eduard Vidal y Riba, del Centre Excursionista de Catalunya.

El doctor Rubió y Lluch, digne successor den Mià, a la càtedra de l'Universitat, en la impossibilitat de poguer assistir a la reunió, envià al senyor Roig una notable comunicació pregant als reunits que'l tinguessin com a present a l'acte.

Demà dijous tindran lloc en el teatre del Tívoli, convertit en Circo Eqüestre, dues grans funcions. En la funció de la tarde s'rifarà entre'l públic, un burret, a qual efecte s'entregarà a cada persona al pagar l'entrada, un número d'opció a l'obsequi.

En la funció de moda hi debutarà una important companyia de mímica, la qual representarà la pantomima «One night in the Music-Hall» (Una nit en un café-cantant anglès), que ha obtingut, segons sembla, grans èxits en tots els públics de l'extranger.

Indubtablement el teatre's veurà ple.

En el teatre Romea s'hi donaran avui, demà y diumenge tarde y nit, les darreres representacions de la comedia dels senyors Rusiñol y Martínez Sierra «Els savis de Vilatrista».

L'empresa del susdit teatre anuncia pera'l vinent dimars l'estrena de la comedia en tres actes de don Teodor Baró, «Temps de belluga, campi qui puga».

Al teatre Nou se representà ahir a la nit la traducció castellana de la popular òpera «La Bohème». Els artistes demostraren forsa ganes de complir y alguns fins ho feren ben passablement; cal esmentar el baix senyor Casas y la tiple senyora Benito, que cantaren la seva part ab notable afinació y gust artístic. Això compensà sobrerament alguna deficiencia dels conjunts.

El públic, malgrat el mal temps, fou forsa nombrós. L'empresa demostra lloables desitjos de portar un xic d'art an aquell teatre del Paralel y la gent sembla pagar aquesta bona intenció ab la seva presencia. Per altra part, cal dir que la gent se diverteix ben xic més ab obres com aquesta que no pas ab tantes obres sense substancia del *género chico*, com se venen estrenant.

.·. CARTRÓ CUIRO
Roviralta y C.ª, enginyers.—AMPLE, 24.

Acció económica

Federació Agrícola Catalano-Balear.—Ahir al matí se reuní aquesta Federació en el local de l'Institut Agrícol Català de Sant Isidre, baix la presidencia de don Salvador Dachs.

Començà la sessió ab la lectura de les comunicacions rebudes per la presidencia, entre les quals s'hi compten oficis del Centre Agrícol de Mataró, de la Societat Agrícola de Ibissa y de la càtedra d'Agricultura de l'Escola de Mestres, demanant l'admissió a la Federació, com així fou acordat per l'assamblea.

A continuació se tractà del proper Congrés, que com ja saben els nostres llegidors s'ha d'efectuar a Vic, senyalantse les festes de Pasqua Granada pera la seva celebració.

S'entrà després en la discussió del reglament de Sindicats Agrícols, principal objecte de la reunió.

Parlaren diferents delegats, combatent tots el susdit reglament.

El senyor Zulueta pronuncià un excelent discurs, impugnantlo y sostenint que la Federació deu fer cavall de batalla la derogació d'aquell reglament, que segons ell es perfectament inútil, fins perjudicial, y no serveix més que pera fer inaplicable la llei de Sindicats.

Feu remarcar l'esperit centralista y absorvent del Reglament que's discutia y els entrebancs que posava a l'acció y funcionament d'aquelles Societats agrícoles y el fet de que el Reglament sigui obra del ministre d'Hisenda, quan la qüestió cau solament baix la jurisdicció del ram de Foment. Acabà proposant fer una campanya parlamentaria encaminada a l'anulació del Reglament.

El senyor Girona sostingué una opinió contraria, puix segons ell, hi ha en el Reglament algun article bo y solament s'ha de fer una campanya pera modificar o derogar aquells articles que s'oposin al desenrotllo dels Sindicats.

La discussió sobre aquest punt se feu general, prenenthi part, además dels dos senyors esmentats, els senyors Fontrodona, Baster, Barnadas, Maspons, president y altres.

Pera concretar s'acordà discutir el Reglament article per article, però volent que la cosa's faria inacabable, se quedà en nomenar una comissió que estudiés l'esmentat document y que fes al mateix les esmenes, adicions y modificacions que cregués oportunes, posant l'estudi després en mans dels diputats de la Federació, perquè aquests el portessiu a les Corts y planteggessin el corresponent debat.

Pera formar aquesta Comissió quedaren nomenats els senyors Zulueta, Girona, Fontrodona, Barnadas y Baster.

Seguidament s'alxecà la sessió.

D'Instrucció

El Colegi Ibèric ha establert les classes de solfeig y piano agregades a l'Academia Moderna de Música, a càrreg del director d'aquesta, don Josep Maria Vazquez.

Ha comensat a funcionar en el local de la Associació Euterpense dels Chors den Clavé, una escola de música, ab matrícula de franc pera'ls choristes y els seus fills y els dels protectors de l'esmentada entitat.

Ha obtingut en nostra Universitat el grau de llicenciat en Medecina y Cirurgia, l'intelligent jove don Francisco Soler Fabregat, fill de Tàrrega.

El Consell Directiu de les Escoles Catalanes del Districte III, desitjós de donar a conèixer el pla d'organisació de ses ensenyanses, actes de cultura y d'esbarjo que té projectats, convida a tots els elements del districte que desitgin colaborar en tant bella tasca, a una reunió que tindrà lloc en son estatge social, Ample, 40, principal, el propvinent diumenge, dia 10, a les quatre de la tarde, en la qual faran ús de la paraula además dels directors de les Escoles don Joan Baptista Vilà y don Remigi Juncà, coneguts propagandistes de l'ensenyansa catalana.

El rector de l'Universitat ha nomenat mestra interina de l'escola de noies de Portell (Lleida) a donya Adela Pallarés.

Vida corporativa

Don Josep Roig y Bergadà donarà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, avui, a dos quarts de dèu del vespre, una conferencia sobre'l tema: «L'estat espanyol davant del problema de l'instrucció pública».

L'acte serà públic.

L'Academia y Laboratori de Ciencies Mèdiques de Catalunya, celebrarà sessió avui, a dos quarts de dèu de la nit.

L'orde de la sessió serà'l següent:

El doctor Estapé presentarà un malalt operat de redecapsulació renal.

Seguirà la discussió pendent, fent ús de la paraula'ls doctors Estapé, Bartrina, Ferret y Dolcet.

El doctor Turró farà una comunicació sobre la naturalesa de les agressines.

Qüestions obreres

Els obrers de la Perruqueria Comunal «La Solidaria», posen en conèixement dels obrers en particular y del públic en general que ab motiu de la competencia patronal y veient el poc interès que demostra la classe de perruquers y barbers en conseguir el descans dominical absolut, a partir del pròxim diumenge, tornaran a obrir la barberia y perruqueria fins a la una de la tarde, lo mateix que'ls demés dies festius.

A l'ensemps adverteix que'ls dissabtes tancarà a les onze de la nit y que'ls tallaran cabells tots els dies de la setmana, exceptuant els diumenges, que solament s'afeitarà.

La Societat «Progrés d'obrers perruquers-barbers», celebrarà junta general extraordinaria demà dijous, a les dèu del vespre, en son estatge social, Escudellers, 19, principal, pera tractar de la projectada unió ab els amos de barberies.

Aquesta tarde, a les sis, celebrarà junta general la Societat de picapedrers en el seu domicili, Aribau, 35.

En el Dispensari de Sant Gervasi fou auxiliat el carreter Fermí Machueta Delgado, de quaranta anys, al qui el cavall del vehicol que guiava li donà una cossa, trencantli la cama.

Del Govern Civil

En vista de que s'han presentat a Sant Boi del Llobregat alguns casos de verola y de que hi havia dificultats pera

timbre), a la dolceria Puigdomenech, Rambla de les Flors, 30; a la camiseria Bonet, Rambla del Centre, 3 y quincalleria «El Vano», Hospital, 19.

Demà, a les cinc, «Gaziel»; a les sis, «Joan del Ou». Nit, Tertulia Barcelonina; el drama den Guimerá «Mossen Janot» y la visió d'espectacle «El fill del rei».

Divendres, estrena de l'obra lírica en dos actes, lletra den Noguera Oller y música de Narcisa Freixas, «Rodamon».

TEATRE PRINCIPAL. — Vetllades del Centre Nacionalista Republicà.—Avui, segona funció de la segona serie; la comedia en cinc actes «Don Juan» den Molière, traducció den P. Prat Gabarró y Alfons Maseras. Se despatxen vals d'entrada y butaca a 1'35 pessetes, incloès el timbre, a la Dolceria Puigdomenech, rambla de les Flors, 30; Camiseria dels germans Bonet, rambla del Centre, 3, y barreteria Lluch, carrer Nou de la Rambla, 4.

TEATRE PRINCIPAL.—Tertulia Barcelonina.—Demà, nit, a les nou, el famós drama en tres actes den Guimerá «Mossen Janot» y la visió d'espectacle en un acte, d'éxit extraordinari, «El fill del rei».—Se despatxen vals de butaca y entrada a 1'35 pessetes (incloès el timbre), a la camiseria Turon, Ferran VII, 24 y 26; Casa Bartra, Jaume I, núm. 10, «El Vano», Hospital, 19; confiteria Puigdomenech, Rambla de les Flors, 30; camiseria Bonet, Rambla del Centre, 3; barreteria Lluch, carrer Nou de la Rambla, 4, y sastreria Pantaleoni, Rambla Canaletes, 11.

GRAN TEATRE DEL LICEU.—Gran Companyia d'òpera italiana.—Abonament: Queda obert en la Administració del teatre tots els dies de deu a dotze del matí, de quatre a sis de la tarde y de nou a deu de la nit. Als senyors abonats a la última temporada de Quaresma se'ls hi reservaran ses respectives localitats fins dissabte, a les deu de la nit.

Els preus y demés condicions, se troben detallats en les llistes y programes.

TEATRE CATALÀ (Romea). — Avui, vetllada còmica; magnífic y brillant éxit, 14 representació de «Els savis de Vilatrist» y «Els poruca» (dos actes), darreres representacions.

A dos quarts de nou.

Demà, tarde, sotrée de broma; «Armas y Lletras» y «Fugint del niu». Nit, «Els dos crepusclos» y «Els poruca».

Dimars, estrena de «Temps de belluga campi qui pugi» (tres actes).

En assaig, «Calvari amunt» (un acte, Burgas) y «Berna Manso» (un acte, Julià).

Aviat, represa de «La barca nova» (Iglesias).

TEATRE NOVETATS. — Companyia dramática dirigida per l'eminent artista

ENRIC BORRÀS

Avui, 14 actes; l'aplaudit drama religiós fantástic en set actes den Josep Zorrilla «Don Juan Tenorio», ab magnífic decorat y brillant apoteosi, y la legenda dramática en set actes dels senyors Bartrina y Arús y Arderiu «El Nuevo Tenorio».

A les vuit en punt.

Demà, catorze actes, «Don Juan Tenorio» y «El nuevo Tenorio».

TEATRE NOVETATS.—Avui, tarde, a un quart de quatre, funció extraordinaria a benefici dels perjudicats per les inondacions en Catalunya; «La gente seria», «Ruido de campanas» desempenyades per la Companyia del Teatre Granvia; la comedia en dos actes «El afinador» a càrreg de la Companyia del Teatre Eldorado; el monólogo «La huelga de los herreros» por l'Enric Borrás, concert per la senyoreta Leverani y els senyors Raya, Revoglio y Granados, als quals acompanyará al piano el mestre Ferrer.

TEATRE TÍVOLI (Companyia de circo equestre y ball).—Sucués extraordinari. Avui, dimecres, grandiós programa; hi pendran part tots els artistes de la companyia.—Demà, dijous, dues grandioses funcions. Tarde, a dos quarts de quatre, gran «matinée» parisenca; se regalará al públic, per sorteig, «un precios burro morú», entregantse un número a cada persona que pagui la seva entrada, ab opció al regal.—Nit, a les nou, vuitena funció de moda. Importantíssim debut de la «Companyia Pantomímica», ab la de grandiós éxit «One night in the Music-Hall» (Una nit en un café cantant anglés), pantomima que ha causat gran admiració a tots els públics de l'extranger. Succés cada dia major de Mr. Rakú, ab les imponentes baralles entre dit senyor y el públic. Exit del cos de ball y de la primera parella Carnesi-Bianciflori; 24 ballarines; ovacions a tots els artistes de la companyia.

Se despatxa a Compta-Juria.

TEATRE ELDORADO (Teatre de Catalunya).—Gran Companyia cómica Balaguer-Larra.—Avui, dia de Moda; la comedia en tres actes «El sombrero de copa» y la joguina cómica en un acte «El novio de donya Inés». A les nou.

Demà, «La cuerda floja» y la comedia en tres actes «El doctor Giménez».

Divendres, «Lo cursi».

Se despatxa a comptaduría.

TEATRE NOU.—Companyia cómic lírica de primer orde.—Avui, tarde, a les quatre, secció sevillia: «La campana de la vela»; a les cinc, doble: «El Pipiolo» y «Tenorio feminista», gran éxit. Nit, a un quart de deu, segona representació de l'òpera en quatre actes «La bohemia», per les senyores Coril y Benito y els senyors Franco, Marin, Casas, Maurí y Rodríguez.

Demà, tarde, a les cinc, «La bohemia».

Diumenge, 69 y 70 y últimes representacions de la popular sarsuela «El lego de San Pablo».

En assaig, «La patria chica».

SALA MERCÈ.—Ultims dies del quadro de gran éxit «L'Hostal de la Peira».

Dissabte, estrena del nou quadro «Se n'ha de venir de menu».

Programa extraordinari de pelícoles.

Exit grandiós de les «Grutes meravelloses», completament reformades, espectacle únic al món.

TEATRE PABELLÓ SORIANO.—Exit grandiós de les cinc hermoses senyoretes ciclistes. Ovacions continues a les notables atraccions de la gran Companyia de Varietés

INFORMACIONS

Telegràfiques y telefóniques

Madrid, 5, *10 matí*

La "Gaceta,,

Publica:

Reial orde disposant s'anuncii a concurs de trasllat la càtedra d'alemany de l'Escola Superior de Comers de Barcelona.

Altra disposant la forma en que s'ha de distribuir el crèdit consignat pera adquisició de nou material pedagògic ab destí a les Escoles Normals.

A l'Escola Normal de mestras de Balears li corresponen 1,897 pessetes, y a la de mestras de Barcelona 1,957.

Subasta pera contractar el servei de suministre de paper de diverses classes pera'l servei de la rifa.

Se subasten 3,098 resmes pera cada un dels anys 1908, 1909 y 1910.

La subasta serà'l dia 12 de desembre.

Concurs pera l'adquisició d'una premsa hidràulica pera'l prempsat de paper mullat ab destí a la fàbrica de moneda.

La subasta's verificarà'l dia 9 de desembre.

Circular relativa a la renovació bienal de les Juntes provincials de beneficencia.

Subasta pera'l suministre de pedra picada pera'l revestiment del formigó hidràulic del calxer de la perllongació del Canal d'Aragó. La subasta serà'l 7 de desembre.

2 tarde

L'arbitratge den Moret

Avui es esperat a Madrid el senyor Moret que ha acabat d'exercir d'àrbitre a París entre les Companyies ferroviaries orientals y el Govern turc.

Donarà a conèixer sa sentencia'l dia 18 de l'actual.

El problema català

Lo que diu "El Liberal,,

El Liberal diu que ja n'hi ha prou de problema català, puix desde 1842 en que aparegué aquest problema a les Corts en una discussió de l'Esponceda ab els representants de Catalunya, els catalans no han variat res.

Afegeix que no hi ha més remei que acceptar de dues coses una: o resignarse a viure ab separatistes, com viu Anglaterra, que'ls té a Irlanda y fins en el lliure Canadá, o portar a la presó per facciosos, si hi ha presó pera tanta gent, a molts mils de ciutadans.

En l'informació política diu el mateix periòdic que existeix un acord entre'ls solidaris y el senyor Maura sobre'l projecte d'Administració local y que han estat ja acceptades pel quefe del Govern algunes esmenes concretament y altres ab modificacions.

Com nosaltres haviem seguit tota aquesta qüestió, y no sabiem res de les esmenes presentades pels solidaris, hem parlat ab els més significats diputats catalans, els quals ens han dit que no han presentat cap esmena, doncs no ha arribat encara l'oportunitat, ja que durant la discussió de la totalitat no era més pera fixar orientacions generals del Govean que de fixar detalls.

La discussió de la totalitat acabarà desseguida, ens digueren, y se posaran a debat els pressupostos.

Després d'una o dues setmanes començarà a reunirse diariament la Comissió que entén en el projecte, la qual serà presidida pel senyor Maura.

Allavors els solidaris aniran presentant les esmenes que de comú acord tenen formulades fa temps, defensantles en el si de la Comissió.

Les que s'acceptin entraran a formar part del cos del projecte; les demés seran discutides en el Parlament ab tota energia y apurant totes les forses.

Això es lo que digueren nostres interlocutors.

Lo que diu "El Imparcial,,

El Imparcial, referintse al rumor que circulà sobre un cambi de política dels liberals en favor de Catalunya, diu:

«No sabem quin grau d'exactitut pot tenir aquest rumor circulat y propalat en ausencia del senyor Moret, lo qual ja es un indici molt sospitós, y menys coneixem l'opinió del quefe del partit liberal després dels últims debats mantinguts en el Congrés.

Però ab tot y carèixer d'aquests elements d'informació, ens sembla que'l partit liberal no té perquè ni pera què variar de criteri ni de conducta ja que eren clars y precisos els termes en que la seva opinió estava formulada.»

Diu que fa anys el senyor Moret estudià en l'Ateneu de Madrid el problema de la descentralisació administrativa y de l'autonomia municipal, ab afirmacions tant concretes, que ni les formulades pel senyor Suñol, en aquests extrems, han sigut més radicals.»

4'15 tarde

L'Assamblea d'Unió Republicana

El País publica un article aconsellant que s'aplassi l'Assamblea republicana que deu celebrarse'l 25 de desembre si s'ha de complir l'acord de l'Assamblea de juny.

Com raons pera l'aplassament diu que el temps es cru y les festes de Nadal produeixen gastos, y pera una tasca inútil, perquè les coses en desembre estaran com en juny, no mereix la pena d'exposar als republicans a gastos y pulmonies.

Congrés

S'obre la sessió a dos quarts de quatre de la tarde, baix la presidencia del senyor Dato.

Preos y preguntes.

El senyor PIGNATELLI formula un preo sobre la marxa dels trens en la línia d'Alacant.

El senyor JUNOY recorda la petició que l'altre dia feu el senyor Gòmez Acebo al ministre de la Guerra sobre reducció del cupu de l'exèrcit pera l'any proper, y demana aquesta reducció en nom de 40 diputats catalans y més de 30,000 families espanyoles.

Diu que l'opinió està alarmada per la contestació que l'altre dia donà'l ministre y no troba justificades les raons que exposà, doncs, si es tant demòcrate com diu, devia interposar sa influencia pera que passi en el Senat el projecte de llei de servei obligatori que seria'l que complauria'ls desitjos de la opinió.

Respecte al temor de que's lucrin les societats que's dediquen a redimir als recrutes perquè redueixi el cupu, he de dir al ministre que aquesta reducció tant se les hi endona a les susdites societats perquè cobren sos emoluments abans del mes de febrer en que's fa l'incorporació a files.

Ademés, en les actuals circumstancies d'Espanya, sense colonies, es absurda aquesta elevació del cupu.

N'hi ha prou ab 33,000 homes pera cobrir les actuals necessitats militars de la patria, y en virtut del cupu que S. S. vol arrencar al Parlament hi aniran 52,000 homes a files y resultarà que's formarà un exèrcit permanent de 164,000 soldats, es dir, 64,000 més dels que autorisa la llei votada en Corts.

(Arriben al banc blau el senyor Maura y el marquès de Figueroa).

Ademés, a Governació s'estan tramitant 20 mil expedients de transfugues que tindran d'ingressar en files aquest any, y per lo tant sense l'aument del cupu podrà el ministre comptar ab els soldats que desitgi.

Fixis S. S. en que es un greu inconvenient arrancar ara, sobre tot a Catalunya, els homes de les seves llars, doncs per virtut de les inondacions tenen de reconstituirse les cases y els terrenys.

El ministre de Foment ha donat obres, el d'Hisenda condona les contribucions, ¿no s'associarà'l ministre de la Guerra an aquesta obra humanitaria que tant l'enaltiria a la vista del mateix exèrcit?

El ministre de la GUERRA contesta que no es possible tancarse en un càlcul aritmètic.

Diu que Espanya no's pot acontentar ab 80,000 homes y es necessaria aquesta reserva.

Perderem les colonies per no tenir exèrcit suficient, millor dit, per no tenir reserves, y per lo mateix se perllongà la guerra civil.

L'aument del cupu es d'urgent necessitat pera'l bé de la patria, puix ara s'ha donat el cas que pera formar un petit cos d'exèrcit pera prevenir futures contingencies s'ha vist que no teniem reserves pera lo més indispensable.

Declara que a tots els pobres els donarà licencia en els temps en que les tasques del camp requereixin el concurs de sos brassos.

Acaba dient que les batalles que's guanyen en el Parlament reduint el cupu se perden després en el camp.

El senyor JUNOY rectifica.

Ab mides així, diu, se va a un antimilitarisme molt més perillós que'l de l'extranger, perquè aquest es de doctrina y el d'aquí serà de fet.

Les paraules del ministre de la Guerra causaran dolorosa impressió en la opinió.

Insisteix en que'l general Primo de Rivera deu associarse a l'obra humanitaria dels demes ministres, tenint en compte les angunioses circumstancies perquè atravessa Espanya, castigada crudelment per les inondacions y la miseria.

El senyor PEDREGAL patrocina també la reducció del cupu y solicita del ministre de la Guerra que pera quan se discuteixi la llei porti tots els datos y documents relacionats ab el cupu militar.

El ministre de la GUERRA diu que'l seu desitg es complaure als diputats y al país, quan pugui, com ho prova el que'l senyor Junoy li va demanar per telegraf la pròrroga d'un mes pera la redempció a metàlic y no solament ho va concedir sinó que va extendre la pròrroga a un altre mes.

El senyor BURGOS se queixa dels correctius imposats per les autoritats als espanyols que pesquen en aigües fronterises a Portugal.

El ministre de MARINA contesta que'ls pescadors cometen verdaders abusos, anant a pescar a aigües portugueses y les autoritats d'aquell país els detenen y els entreguen a les nostres, formulant l'oportuna reclamació.

El senyor BURGOS rectifica dient que no sols se penyora als pescadors, sinó que se'ls empresona.

El ministre de MARINA:—Perquè les penyores les paguen els amos dels barcos, y com que'ls pescadors no senten el correctiu, tornen a pescar en aigües portugueses.

El senyor BURGOS demana que no's condemni als pescadors sense esser escoltats, com fan els comandants de Marina dels ports immediats a Portugal.

El senyor LIMON s'adhereix a la demanda del senyor Burgos.

El senyor CORELLA fa un preo relacionat ab la cria cavallar pera l'exèrcit.

Li contesta'l ministre de la GUERRA.

Rectifiquen amdós.

El senyor LLORENTE pregunta que hi ha sobre'l procés format per la denuncia del senyor Moiron sobre abusos comesos en el cens electoral.

El ministre de GRACIA Y JUSTICIA contesta que segueix el seu curs natural y se procedirà en un tot ab arreglo a la llei.

El senyor BURELL explana la seva anunciada interpelació sobre la Societat hispano-africana.

Diu que va a tractar d'un assumpte greu, tota vegada que's tracta d'una concessió de 600,000 pessetes a un particular, essent de notar que l'Estat ha concedit aquesta subvenció ilimitadament, quan el particular la demanava per trenta anys.

Afegeix que'l senyor Güell va presentar la solicitut al ministeri d'Estat el 16 de juny y el 26 del mateix mes ja havia estat informada favorablement per la secció corresponent y se va fer la concessió donant tota classe de facilitats a la tramitació de l'instancia.

L'expedient format—diu—té un desenrotllo especial, perquè la secció del ministeri d'Estat va entendre que no podia informar sobre assumptes del Marroc y Guinea que's citaven en la solicitut y que era menester que passés l'expedient al ministeri de Foment; però'l ministre d'Estat se va limitar a enviar una reial orde al de Foment, com si fos un subordinat seu, dientli concretament que consignés en el pressupost del seu departament la quantitat de 250,000 pessetes pera contribuir per meitat ab el d'Estat en la concessió de 500,000 pessetes que se otorgava al senyor Güell.

Llegeix fragments d'un discurs del senyor Maura, d'ara fa cinc anys, en el qual el senyor Maura afirmava que seria indigne de governar el que entregués algun tros de terra o permetés la cooperació en alguna colonia de les societats que an aquesta colonisació's dediquen.

No creu que a Fernando Póo sigui necessaria esp cooperació, sinó bones mides de Govern, per exemple evitar que'ls productes estiguin allí gravats ab un 30 per 100, que forma una mida proibitiva de tota acció.

Se refereix després a manifestacions de l'africanista senyor Saavedra, respecte a lo necessari pera una bona obra de colonisació a l'Africa.

Censura'l reial decret de la concessió que es objecte de l'interpelació y diu que en virtut d'ell resulta que l'Estat ha donat al senyor Güell una subvenció de 15 milions a cambi d'un milió de capital y se donen totes les facilitats a la Societat Hispano-africana, cas de que arribés a constituirse y en cas de rescisió l'Estat tindria que retornar diners a la Societat.

(Se prorroga per menys de dues hores la part de sessió destinada a preos y preguntes.)

El ministre d'ESTAT li contesta dient que hi ha hagut alguna equivocació per part del senyor Burell a l'exposar l'assumpte. Convé aclarar bé'ls propòsits del Govern, que s'especifiquen en el preàmbol del reial decret.

El Govern vol fomentar la colonisació de Rio de Oro y Fernando Póo.

Ja que'l Govern no pot ferho ab son pressupost, ha de buscar un intermediari, y quan aquest s'ha presentat, ab grans ventatges, el Govern l'ha acullit ab entusiasme.

¿Es possible que serveis d'aquesta naturalesa puguin otorgarse per medi de una subasta?

La confiansa del Govern en les entitats que l'han de representar no pot anar a una subasta pública.

Així, doncs, no pot estranyar ningú que'l Govern hagi recorregut a un medi nou, però d'excelents resultats.

Diu que la subasta de les obres del port quedà deserta per tres vegades, y afirma que cap proposició semblant a la del senyor Güell s'ha presentat en el ministeri d'Estat.

S'han presentat algunes peticions de terrenys en el Muni, però cap que ofereixi mitiansant determinades condicions, presentar capitals espanyols pera colonisar nostres possessions d'Africa.

Jo ofereixo—diu—atendre totes les peticions que en aquest sentit se fassin y mon vot pera concediries subvenció estarà a son favor en tots els Consells de ministres.

Diu que té un concepte molt diferent a lo que molts opinen de lo que deu esser la colonisació y manifesta que creu que s'imposa un cambi de política en la mateixa.

Per això les vagants que han anat ocorrent s'amortisen.

En la possessió de finques a l'Africa, què fa falta? Capital y treball. El primer, el tenim a Espanya? Doncs si no el tenim devem fomentarlo. Y no estarà mal que ens fixem en lo que ha fet Portugal molt aprop de nostres possessions, en l'illa de Sant-Tomé.

Se mostra enemic dels monopolis en els serveis colonials y creu que no significa un monopoli la concessió feta a la Societat Hispano-africana.

El senyor BURELL rectifica.

Fa present que la concessió feta al senyor Güell demostra que pera certs serveis, tals com les obres públiques a l'Africa, se pot prescindir de la formalitat de subasta o concurs.

Insisteix en que'l ministre d'Estat ha ofert 15 milions a una Societat que solament va exposar 10 milions en l'explotació del Marroc y Fernando Póo.

Recorda que'ls senyors Allendesalazar y Rodriguez Sampedro, quan se presentà un cas semblant an aquest, essent ministre'l senyor Gasset, eren acèrrims defensors de la subasta y entenien que la millor garantia pera tota concessió es la competencia en licitació pública.

Invita al ministre d'Estat a que retiri la concessió al senyor Güell, que obrí una subasta y que s'admetin a ella tots els que fassin proposicions com la del senyor Güell.

¿Aquí no discutim la conveniencia o inconveniencia de les grans Companyies, però convé advertir que'l ministre d'Estat concedeix una participació en l'administració de Fernando Póo a la Societat Hispano-Africana y això afecta a la sobirania.

Lo que's demana aquí es que'l Govern no fassi una concessió ab la única garantia de la paraula d'un particular, el senyor Güell.

Diu S. S. que aquí no's tracta d'un monopoli: jo creo que's tracta de quelcom pitjor, d'un privilegi.

El ministre d'ESTAT rectifica també, dient que no's tracta de la sobirania, sinó de certs serveis de l'Estat, com telegrafia sense fils, portada d'algües, les obres de ports a la costa africana, etc.

Totes aquestes obres sortiran a subasta, però si no hi ha postor s'obligarà a la companyia a ferles.

(El senyor Soriano demana la paraula).

Així, doncs, totes les obres de Fernando Póo y Nord d'Africa s'anunciaran a subasta, però l'Estat tindrà la garantia de que si no's presenta qui les fassi, les farà l'entitat responsable.

Se sospèn aquest debat y s'entra a l'orde del dia.

Continúa la discussió del projecte de Administració local.

Debat de Reforma local

El senyor LOMBARDERO acaba'l seu discurs de contestació al senyor Vallès y Ribot.

El senyor VALLES rectifica breument.

Discurs del senyor Azcárate

El senyor AZCARATE intervé pera alusions personals.

Diu que's va a ocupar dels nomenats problemes municipal y provincial y de la conexió que tenen ab el problema català.

Comensa a fer historia del Municipi, remontantse a l'época de Roma, y després parla del Municipi de l'Edat Mitja, que era tot lo contrari del romà. Roma era un municipi universal que ho dominava tot. El règim municipal de l'Edat Mitja tenia com a base la propietat comú. El Municipi de l'Edat Mitja ha tingut relació ab el feudalisme.

Parla del règim absolut y després explica com el poder executiu va absorvir les facultats dels Municipis y les provincies. Mercès a la revolució y inspirantse en un esperit unitari, individualista y abstracte, declarà la guerra a lo corporatiu.

Creu que'l senyor Maura se fa masses ilusions ab aquest projecte y opina que està mal donat el nom d'Administració local an aquesta llei, doncs la paraula administració deu desaparèixer, tota vegada que's tracta en ella d'altres fins que res tenen que veure ab l'administració.

Diu que hi ha que estudiar lo que es la realitat y fer veure fins a quin punt se pot arribar y en qual hi ha que detenirse.

Troba massa uniformitat en aquest projecte de llei, fins el punt que sembla fet pera y per un sol Municipi.

Pera estudiar aquestes coses devem anar als Estats Units, y veure lo que allí se fa, procurant a imitre tot lo que sigui necessari pera'l bon desenrotllo de la vida municipal espanyola.

Es absurd pensar que han d'esser les mateixes les necessitats de Madrid o Barcelona que les d'altres capitals de diferenta densitat de població.

Aludeix a la carta del senyor Unamuno que llegí el senyor Maldonado, de la qual sembla que's desprèn que lo local era'l culpable de tot lo dolent que succeix a Espanya y el poder executiu era un sant; però sens dubte oblidà'l senyor Unamuno que en el ministeri de la Governació hi ha una direcció que s'anomena d'Administració local.

Entén que aquesta llei deu esser nacional, com totes les lleis.

Se mostra partidari de la representació corporativa; però diu que en aquesta teoria s'ha quedat sol.

Respecte a la Comissió permanent, repeteix els conceptes exposats pel senyor Vallès y Ribot: la considera contraria als principis democràtics.

Respecte als arcaldes de reial orde diu que no desconfia ell de que complexin bé la tasca administrativa, però que's veuran obligats a seguir en absolut les funcions polítiques del poder executiu, pel caràcter que tenen de representants del Govern; poc més o menys lo mateix que avui succeeix, que no s'atreveixen a desobeir les ordes del ministre de la Governació.

La tutela que's consigna en el projecte té tots els caràcters d'ingerencia.

Per això no l'estima convenient, sense que per això oregui que la tutela sigui innecessaria.

Diu que ja abans d'ara s'ha mostrat partidari de la separació de l'Hisenda municipal, provincial y nacional.

Ocupantse de la divisió provincial, manifesta que al ferho's suposava que no existia'l problema regional.

Aquest problema, diu, vaig a tractarlo somerament, però ab abstracció del problema català.

El problema regional, com dels don Joaquim Costa, no's pot arreglar dessota del rellotge del ministeri de la Governació. Això crec també jo.

Hi ha que estudiar el problema en la realitat.

Hi ha llocs ont el tipu regió està viu; altres ont està esmortuit y altres ont, per desgracia, està mort.

Creu que les qüestions doctrinals que no tinguin finalitat pràctica en la llei no deuen tractarse y si les que la tinguin.

Explica'l concepte de la sobirania y posa exemples dels Estats Units y Alemanya, ont les relacions entre'ls Estats autònoms no són físiques, sinó subordinades a un ideal perseguit per tots y inculcat d'una a altra generació.

Respecte a Espanya no ofereix dubte lo que diu en Muller, qui en qüestió geogràfica senyala com Estat a la península ibèrica y com a rasses d'ell senyala sols l'espanyola, les portugueses y les basques.

Pera mí una nació es un poble organisat en Estat.

Per això Italia y Alemanya no sóu nacions fins que sorgeixen l'Estat italià y l'alemany.

Diu que sa visita al poble de Barcelona, el 20 de maig, li produí una impressió que no se li esborrarà mai.

Admira la disciplina política, la sensatesa dels catalans.

Elogia l'amor a la terra dels catalans y diu que perquè no han de fer lo mateix els castellans ab Castella?

El problema català—afegeix—es indubtable que està plantejat, encara que desaparegui la Solidaritat.

Felicita al senyor Cambó per expresarse en la forma que s'expressà l'altra tarde en el Parlament y manifesta que's deuen atendre les manifestacions dels catalans, no pera donalshi tot lo que demanen, sinó pera no negàrloshi lo que sigui degut.

Comprèn que'l senyor Cambó té raó al dir que Catalunya està capacitada pera regirse per sí mateixa, que té vida y té forsa y dret a que se li concedeixi lo que demana.

Però jo he dirli—afegeix—que això es impossible.

Sí; es impossible establir diferencies regionals que donguin a Catalunya una supremacía sobre les demés regions que no se li pot concedir.

Diu que unes vegades la llei produeix l'evolució y altres succeeix que la llei es un efecte de l'evolució.

Succeeix ab això lo que ab els ferrocarrils: que en certes comarques sóu imposats per les necessitats comercials y industrials, y en altres sóu ells els que provoquen l'industria y el comers.

Doncs alguna cosa semblant haurien de fer el Govern y el Parlament: donar una llei sense compromís autonomista, que en les regions vives fos efecte y en les mortes fos causa.

Llegeix fragments d'un fascicle recent del senyor Sánchez Toca y diu que li ha causat gran impressió la següent frase que hi ha en ell: «Qui no's recull en aquesta hora, ni tem a Déu, ni estima a la patria».

Creu que degué reculliirse lo que digueren els solidaris de que eren enemics de l'Estat y no de la patria.

El senyor Cambó—diu—presentà la qüestió en els dos sentits: en el de l'amor y el de la lluita.

Jo quan veig una cosa plantejada en els dos termes me'n vaig al millor: al de l'amor.

Per això entén que no era lo més patriòtic abordar la qüestió com ho feu el senyor Burell l'altra tarde.

Acaba dient:—Urgeix resoldre el problema català. (Aplaudiments en els republicans).

Se sospèn el debat y s'aixeca la sessió a les set y vint minuts.

Senat

Són les quatre quan en mitg de la més espantosa soletat declara oberta la sessió el senyor Azcàrraga, llegintse y aprovantse l'acta de la anterior.

En el banc blau, el senyor Rodriguez Sampedro.

El senyor SARDA s'adhereix a les manifestacions que ahir se feren a la Cambra pel desprendiment de les Repúbliques Sud-Americanes en favor dels damnificats per les últimes inondacions.

La mesa promet que constaran en acta les paraules del senyor Sardà.

Orde del día:

Queden definitivament aprovades les lleis concedint un ferrocarril elèctric subterrani a Barcelona y son aixampils y facilitant el pagament de dret reial en determinats casos de transmissió de béns.

A les quatre y cinc minuts passa'l Senat a reunirse en seccions pera'l nomenament de les comissions que han d'entendre en els projectes següents: proveiment d'algües de Bilbao, concessió d'una carretera de Tordibispo a Larda, una altra d'enllàs ab la de Vivero a Linares, enllàs de diverses carreteres de la provincia de Lleida, y condemna condicional.

A un quart de sis se reanusa la sessió baix la presidencia del duc de Mandas.

Se dona compte del resultat de les seccions, se senyala orde del día pera demà y s'aixeca la sessió.

Impressions del debat

El discurs del senyor Azcárate ha causat fonda impressió a la Cambra, essent objecte després de comentaris importantíssims.

Ha regonegut que'l problema català està plantejat d'una manera clara, desde'l discurs del senyor Cambó, y que's deu anar a resoldre, sense vacilacions, tal com aquest demanava.

Sa afirmació de que'l programa del teatre del Tívoli es avui l'únic remei pera treure l'aspror y son record de la frase del senyor Sánchez Toca de que'l que no's preocupa d'aquests moments ni tem a Déu ni vol a la patria, ha caigut com una imperiosa invitació a satisfer el programa mínim de Catalunya.

El Govern y les oposicions han quedat baix l'influencia del senyor Azcárate, y els més enemics del programa del teatre del Tívoli han confessat la raó de l'orador.

El discurs d'home tant recte, justiciler y patriota com el senyor Azcárate, ha fet caure moltes prevencions y ha estat el segell parlamentari a les aspiracions solidaries.

Després del discurs del senyor Azcárate el programa del teatre del Tívoli ha avensat decididament cap a la victoria.

Aquestes sóu les impressions de distints grupus y personalitats polítiques als que concedeixen tots els solidaris gran importancia, encara que lamenten alguns catalanistes que'l senyor Azcárate negués viabilitat al nacionalisme per la concepció que té de la nació y l'Estat.

Se deia en el Congrés que'ls moments actuals sóu tal vegada decissius en la política espanyola.

Els periòdics de la nit que alcansen el final del discurs del quefe de la minoría republicana, li concedeixen també alta importancia.

Els republicans y els solidaris pensaren oferir un banquet al senyor Azcárate, però aquest s'ha negat en absolut a acceptar l'obsequi.

En Melquiades Alvarez deia que si al banquet hi concorreguessin solament republicans que hi assistiria ell, però que no hi assistiria en companyia dels solidaris.

Comentant el discurs del senyor Azcárate deia en Melquiades Alvarez que no intervindrà en el debat, a menos que imperiosament ho exigeixin les alusions que se li dirigeixin.

—Aquí ja no tenen que parlar més que els liberals.

El senyor Burell li replica:

—No; ara deu vostè fer sentir la veu de Espanya.—

Don Melquiades Alvarez no contesta concretament, encara que escoltà ab visible satisfacció aquestes paraules.

Parlamentaries

Al Senat s'ha votat definitivament el projecte concedint un ferrocarril elèctric soterrani a Barcelona y els seus Aixamplis.

—Entre les comissions nomenades aquesta tarde al Senat figura la del projecte sobre enllassos de carreteres a Lleida, que la formen els senyors Gomar, Lastres, baró d'Esponellà, Guijarro, Díaz Moreu, Rusiñol y Sardà.

—Aquesta tarde s'ha constituit la Comissió del Senat que entén en el projecte del ferrocarril del Baix Llobregat acordant la sustitució d'alguns individus que havien dimitit.

—També s'ha reunit la Comissió de segurs començant la redacció del dictament.

Quedarà acabat la setmana prop-vinenta.

—La Subcomissió de Foment de la general de pressupostos del Congrés aprovà el d'Agricultura y començà a examinar el d'Obres públiques.

S'acordà la creació d'agencies comercials espanyoles als Estats Units, Argentina, Xile y altres Repúbliques americanes, y a Yokohama, y una subvenció de 100,000 pessetes pera l'Exposició nacional de productes agrícols que's celebrarà a Madrid en el mes de maig.

—La sub Comissió del pressupost de Guerra ha ultimat sos treballs dictaminant favorablement.

En el pressupost s'introdueixen economies per 3.900,000 pessetes.

6, 1 a 3 matinada

Mals auguris

Un personatge conservador ha dit que el senyor Maura ha comès dues grans equivocacions: plantejar fora de temps la qüestió catalana y apadrinar la gestió del ministre d'Hisenda.

De moment el Govern viurà normalment, però dins de poc no podrà evitar el desastre.

Interessos de Nabarra

El senyor Maura ha contestat als diputat nabarros que estudiarà ab atenció ses pretensions y que queden íntegres les llibertats forals en la nova llei d'Administració y que al redactar el projecte de llei ja era aquest l'esperit del Govern.

Ab qui troben dificultats els diputats nabarros es ab el ministre d'Hisenda'l qual se nega a que la diputació foral percebeixi els nous impostos sobre'ls sucres malgrat que aquella entitat ha ofert aumentar el cànon del concert.

Viatge sospès

PALMA DE MALLORCA.—El vapor «Miramar» ha sospès el seu viatge a Barcelona.

Altres vapors han entrat d'arribada forsosa.

Els diputats solidaris

Els senyors Rodés, Llari y Caballé visitaran demà al ministre de la Guerra pera insistir en lo referent a la rebaixa del cupu.

Si no s'accedeix al desitg dels diputats solidaris aquests manifestaran al ministre que faran un gran debat quant se discuteixi el projecte de forses de mar y terra.

En últim terme'ls senyors Cambó y Junoy se proposen aconseguir, quan menos, l'aplassament per un any de l'ingrés en caixa dels mossos de l'actual reemplàs naturals de les poblacions en que'ls darrers temporals han causat perjudicis.

—Una comissió composta de diputats y senadors solidaris ha visitat aquesta tarde en el Senat al ministre d'Instrucció pública pera demanarli l'inclusió en el nou pressupost d'una subvenció als Ateneus obrers de Catalunya.

El senyor Rodríguez Sampedro ofereix fer tot lo que estigui de sa part.

—El senyor Rusiñol visità al director d'Obres públiques, senyor Andrade, enterantlo d'un telegrama rebut de Tortosa y demanantli que envii immediatament an aquesta ciutat fondos pera'l sanejament y neteja dels carrers, alguns dels quals conserven encara més de dos metres de llot.

El senyor Andrade oferí ferho.

—Els diputats solidaris han rebut més de trenta telegrames de distintes poblacions gallegues, singularment de Coruña y Ferrol demanantloshi evitin la traslació a Cadiz de l'Escola Naval.

En tots els telegrames diuen que'ls consideren sos veritables diputats, prescindint dels que'ls imposà'l caciquisme, que no representen a Galicia.

La minoria solidaria's reunirà demà pera acordar la manera de defensar millor els interessos de Galicia.

Moviment autonomista

Associació Artístic Catalanista del Poble Nou.—Aquesta entitat va donar el darrer dissabte al vespre, un banquet en honor del seu digne president don Feliu Croux, qui marxarà aviat a terres extrangeres.

A l'Apat hi concorregueren la majoria dels socis y gran nombre d'amics del festejat, pronunciant al final sentides paraules en honor seu els senyors Joan Bosch, Josep Garriga, Magí Cartañà y Antoni Serra.

Pera fi de festa, el soci don Ricard Vives va tocar al piano algunes sardanes que foren puntejades ab delit per gran nombre de joves y pel mateix senyor Croux.

Lliga Regionalista.— Demà passat, a dos quarts de dèu del vespre, don Francisco Maspons y Anglasell donarà al local de la Lliga Regionalista una conferencia pública sobre'l tema «Autonomia universitaria».

Festa Major de Sant Martí de Provensals

El Centre Nacionalista Republicà d'aquesta treballadora barriada, s'associa a la Festa major d'enguany ab les següents festes y actes corporatius:

Dissabte, dia 9, a les nou de sa vetlla, gran miting en el que pronunciaran doctrinals discursos, encarnació fidel del nostre voler, els senyors J. Lluhí Rissech, Santiago Gubern, Martí y Julià, Roig y Pruna, Pere Montanyola, Arístides Danyans, Agustí Nogués, David Ferrer y Daniel Orovitg.

Diumenge, a les tres de la tarde, concert instrumental y vocal per la banda obrera «L'Harmonia del Treball», composta de 35 artistes, dirigida per son mentre en Miquel Ramos, que alternarà ab l'Orfeó Foment Artístic Autonomista, de Sans, dirigit per en Esteve Jover y Blai Net, ab la cooperació de la professora donya Xaviera Teixidó y 110 choristes, homes, noies y nois.

S'executarà'l següent programa:

Per la banda.—«El Anillo de Hierro», Marqués; «Cant del Gondoler», Mendelshon; «Huesca» (jota), Clavería; «Aires catalans», Leporta.

Per l'Orfeó.—«Salut als Cantors», ab acompanyament de la banda, Thomàs; «Manto Oliveti», Palestina; «L'hivern», Kim Keu; «Les flors de maig», secció d'homes, Clavé; «Ave Maria», Gounod; fantasia per violí y piano a càrreg dels professors de l'Orfeó; «Patria Nova», Grieg.

Per l'Orfeó.—«Els fills del Canigó»,¡Candó; «La Verge bressant» (secció de noies), Frank; «La gata y en Belitre», Pujol; «Cansó de maig», B. de Palau; «Retreta» (secció d'homes), Rillé; «Negra sombra» (secció d'homes), Montes; Coral de l'òpera «La Africana», acompanyada per la Banda, Meyerbeer.

Per la Banda.—«Martha» (obertura), Flotovo; «Cavalleria Rusticana», Mascagni; «Auras de España», Caballero; «Moment musical», Schubert; «Poeta y aldeano», Suppé.

Dia 10, a dos quarts de dèu de la vetlla.—Festa extraordinaria, gran Concurs de sardanistes, presidit y regit pel Jurat compost pels senyors don Josep López Franch, Rafel Vives, Joan Oriol Bosch, Artur Roig y Pruna, Josep Ortínez Gili, Emili Casademunt y Xavier Carol. Se concedeixen dos premis, el primer de 250 pessetes, y el segon de 100, a la colla que ab més escrupulositat puntegi la sardana executada per la cobla «Els Fatxendes de Sabadell».

Dilluns, a les quatre de la tarde.—Esbarjo popular; execució per la mateixa cobla de les més airoses sardanes del seu repertori, en la plassa, enfront del Centre.—A les nou del vespre: Representació del sainet valencià «Cada ovella ab sa parella», de les operetes «Setze jutges», «Lo primer dia» y «Dos carboners», executades ab gran orquestra.

Dimars, a les dèu matí: Gran ball extraordinari. Tarde, a les cinc y a les dèu de la vetlla: Balls.

Dimecres dia 13, a les nou de la vetlla: Disparar d'un bonic castell de focs artificials davant del Centre. A les dèu: Gran ball.

Totes les dependencies de la casa així com el gran saló-teatre del Centre Nacionalista Republicà, seran esplendidament adornats ab símbols nacionals, per l'adornista senyor Vilanova.

***

Han quedat inscrits pera'l Concurs de sardanistes les següents colles:

Núm. 1, «Sembrant»; 2, «Montserrat»; 3, «Baldufes»; 4, «Cathalonia»; 5, «Els Segadors»; 6, «Almogavers»; 7, «Ritme»; 8, «Olotina»; 9, «Papeliones y Burinots»; 10, «Bruniselda»; 11, «Foment Popular de la Sardana»; 12, «Poncelleta Empordanesa»; 13, «Sardanofilis»; 14, «Griselda»; 15, «Jovenívola»; 16, «Els Tranquils»; 17, «Foment de la Sardana»; 18, «La Sardana»; 19, «L'esfinx»; 20, «Els Devanters»; 21, «Els Barretinaires»; 22, «Sanados»; 23, «Arbres y Flors»; 24, «Catalunya».

El Jurat recomana als respectius cap de colles se serveixin passar a recullir les contrassenyes en el local del Centre desde'l pròxim divendres.

Se posa en coneixement dels sardanistes que la sardana de lluiment serà la titulada «Lluny de la patria», del mestre Cassià Casademont.

Informació de Catalunya

TERRASSA.—El dissabte passat, diada dels Morts, va inaugurarse un «Centro Republicano Radical é Instructivo», lerrouxista y antisolidari, ab un miting de propaganda *revolucionaria*.

Van parlar en Pierre, remenant infinitat de fusells. En Montaner (kabileny) refutà'l Nacionalisme, defensant la llibertat dels canaris, pinsans, passarells y caderneres com a principi d'autonomia individual. En Lluís de Villalobos, ab veu macabra, adequada a la diada, va despotricar contra'l Nacionalisme y de pas va donar una decepció als seus elements, perquè'l creien una eminencia y van veure que es una vulgaritat. En Vinalxa va immortalisar la paraula *sátrapa* y va fer riure a tota la concorrencia. Y per últim parlà l'Emilià Iglesias, dient que la doctrina nacionalista es fer muralles ben groixudes y que ells no les volien fer les muralles (els paletes se'l miraren malament); digué que'l seu quefe indiscutible es en Lerroux y a seguit declarà que'l seu partit no volia quefes. (*Olé!*) Y prou.

Després del miting un anarquista va encararse ab el senyor de Villalobos preguntantli què havia fet de la seva propaganda antipolítica; el xicot va veures mullat y marxà ab la cua entre cames.

Van concórrehi unes dues centes persones, la meitat indiferents y adversaris. Entusiasme glacial.

Aquest any la diada dels Morts ha estat ben commemorada.

VALLS.— El divendres prop-passat, l'ex cacic derrotat senyor Canals va visitar als seus amics de Montblanc.

Els montblanquins poden estar jolosos de haver rebut la visita d'un *mort*, en la diada dels difunts.

Don Salvador va voler celebrar la seva festa allí mateix ont li feren els funerals.

Segons ens diu *La Crosta*, el varen rebre a l'estació més de tres centes persones (no diu tres mil perquè no li ha donat la gana), que'l victorejaren.

No tracto de regatejarli 250 entusiastes al centralisme; lo que vull fer constar es que haventse avisat a domicili que don Salvador passaria per aquesta ciutat a les cinc de la tarde en direcció a Barcelona, varen personarse a l'estació quatre panxes agraïdes sortides de la «Funeraria» (Ateneu).

Els preos perquè'l senyor Canals visités als seus amics d'aquesta ciutat, foren inútils. Don Salvador s'hi va negar, pretextant que *en Vals* hi tenia molts tristos records. *La Crosta* no'n vol dir res d'això.

—A la qüestió de les 221,799 pessetes moralment *defraudades* del Municipi, y de les que don Indaleci Castells té de respondre davant dels tribunals, sembla que s'hi tracta de tirar terra a sobre.

Els viatges de don Salvador Canals a un districte ont va esser derrotat, sembla que estan relacionats ab l'assumpte.

Veurem si els nostres amics, els capdevanters de la Solidaritat, consenten que'ls servils del centralisme's fiquin ont res tenen que vèurehi.

Es de creure que si els solidaris no exerciten l'acció popular, prenent part en la causa, els *canalers* sortiran ab la seva.

—Cada dia pren més proporcions l'entusiasme per les sardanes.

El Foment ha determinat que tots els diumenges, a les quatre de la tarde, se toquin sardanes a la plassa den Prim.

El primer diumenge foren moltíssims els sardanistes que fins a les sis puntejaren la dansa catalana.

El Club Velocipedista també ha pres part activa en propagar la sardana; gran nombre de socis varen ballarla abans d'ahir en el saló-cafè.

No cal dir que mereixen els joves del Club y «Centro de Lectura» les llonanses de tots els aimants de Catalunya.

—Després de recullir el fang dels carrers per orde del batlle *calumniat* (?) ahir va tornar a ploure, deixant els carrers ab uns sots que hi tenim que passarhi nadant.

No'ns faltaran calamitats, mentres homes incapacitats y inútils mangonegin els assumptes de la localitat.

—Dipositada l'anterior correspondencia en Correus, ens comuniquen que'l nostre diputat, don Manuel Raventós, acaba d'arribar. Efectivament, en el tren de les dèu del vespre del diumenge arribà'l senyor Raventós a Valls, ab objecte de saludar als seus amics y correligionaris.

En l'estació l'esperaven representacions del Centre Republicà, Associació Catalanista y Centre Tradicionalista y un centenar de entusiastes solidaris que van voler donar la benvinguda al nostre estimat hoste.

Després de visitar el Centre Republicà y Associació Catalanista, se dirigí ab els acompanyants al Centre Tradicionalista, essent rebut pel president, senyor Pasqual, individus de la Junta y entusiastes socis solidaris.

Després d'un modest refresc, se ballaren sardanes y se cantaren «Els Segadors».

A les dues de la matinada acompanyàrem al nostre diputat a la casa pairal del senyor Moragas, president de l'Associació Catalanista, ont s'hostatjà'l senyor Raventós.

Dilluns, en el tren de les dèu, se traslladà a Barcelona, pera empendre tot seguit el viatge a Madrid.

PALAMÓS.—La mitja dotzena d'antisolidaris *supervivents* d'aquesta població, a fi de que se sàpiga que encara respiren, fa molts dies venien preparant un miting de propaganda lerrouxista. Donada ja la cosa per feta anunciaren l'aconteixement pel diumenge, 3 del corrent, a les dues de la tarde, fent avinent que hi pendrien part oradors tant *aplaudits* com en Lluís de Villalobos, E. Iglesias, J. Puig de Asprer, Mir y Miro y Balugera. Això ens ho feren saber per medi d'unes fulles impreses que repartiren.

Vingué el dia del cop y ja de bon matí comensaren els preparatius, donantse disposicions perquè l'arribada resultés solemne. Se envià un carruatge exprofés a Caldes, mentrestant preparaven una orquestra perquè estés a punt pera sortir al primer avís.

Passaren la una, les dues, les tres y... res: els músics ab l'instrument a punt, aguantantse al *pairo*, esperant ordes que no'ls donaven puix que no arribà més que... la tartana buida.

Pobres revolucionaris! Ni tant sols reberen un trist telegrama que podés salvarlos a temps d'un paper tant ridícol. Com no tenien excusa pera donar, esperaven *El Progreso* de l'endemà ab la confiansa de trobarhi explicacions.

Efectivament, el diari lerrouxista no'n diu ni una paraula. Ohi la formalitat d'aquesta gent.

PALSET.—Commoguda aquesta vila per l'immensa dissort que menassa ab els horrors de la miseria als pobles germans de la ribera de l'Ebre, ha fet un esfors pera contribuir ab el seu òbol a l'alivi de la seva situació, seguint l'hermós exemple de les caritatives ciutats de Catalunya.

Tal volta la quantitat que de Palset sortirà pera aquesta obra benéfica no tindrà l'importancia que hauria tingut, si aquesta vila, purament agrícola, no atravessés un periode de crisi tant aguda com el que ara està atravessant.

No obstant y això, poden tenir la seguretat els pobles perjudicats de que a Palset no quedarà ni una sola familia sense manifestar el seu condol per la desgracia y el desitg de contribuir a aminorarla.

Cal haver recorregut la vila, sobre tot en els barris més pobres, pera ferse càrreg dels generosos sentiments dels seus habitants.

Veient aquella pobra gent ab l'entusiasme que ajuntaven pessa sobre pessa, pera reunir un ral o dos, un se feia ben bé càrreg de que pera sentir les penes d'altri, res més eficàs que viure una vida de privacions y de penes.

Imprempta Domènech, Ample núm. 7

Noi pera ordenansa

Se'n necessita un d'uns catorze anys, que sàpiga llegir y escriure y pugui presentar excelents referencies.

Raó: en l'Administració d'aquest diari, de set a dèu del vespre.

CINEMATOGRAFS

Material complet, pràctic y económic

pera llum eléctrica y acetilé. Primer a Espanya dedicat a son perfeccionament.

SANTIAGO BIOSCA

2, Rambla de Santa Mónica, 2; Barcelona

Lampisteria de *M. Albiol*

Magatzem de llámpares de lloguer. Venda a plassos y al comptat. 42, Ponent, 42

Mobles de A. Dirat

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.

Grans magatzems ab 12 portes: Mendizábal, 30 y Sant Pau, 50, 52 y 54.

Fábrica alemanya de materies colorants, necessita pera la seva sucursal de Barcelona jove corredor ab bons coneixements de la plassa y de l'article, y un escrivent.

Se demanen ofertes detallades ab pretensions de sou. Assegurada la més absoluta discreció, no's contesta als anónims. Escriure baix sobre a N. N. Administració d'EL POBLE CATALÀ.

"TOT"

UNIC ESPECÍFIC VERITAT

pera la curació de les malalties y desarreglos de l'estómac y del aparell digestiu, preparat per la

"TOT" Company

DEMANIS EN FARMACIES Y DROGUERIES

A l'engròs: HILARIÓ GRUÉ

Ronda de Sant Pere, 4 — BARCELONA

COLECCIONISTES DE POSTALS!!

Els albums

LA UNIVERSELLE

són els millors

ESQUELES

MORTUORIES

Se n'admeten en la imprempta d'aquest diari, fins a dos quarts de tres de la matinada.

TELEFON 2,433

Voleu una fortuna? La "Compagnia Padre Michele„ 53, Rue Ste. Anne, Paris, vos ensenyará'l medi pera conseguirla. Demaneu avui mateix "La fortuna delle fortune„

BOTLLETÍ COMERCIAL

Moviment de Borsa

5 de novembre 1907.

TRANSACCIONS

Ab igual fluixetat que en el dia anterior han continuat cotisantse aquest matí al Casino Mercantil tots els nostres valors. Després de donar algunes fluctuacions, acabaven: L'Interior a 81'57, els Nords a 64'25 y als Alacants a 88'20.

A la tarde, la buitetat que ha seguit demostrant la Borsa de París ha motivat que'ls carrils sofristin en aquest mercat una nova y pronunciada reculada. La Ronda, seguint també'l moviment de descens y empenyuda per la dolenta cotització que ha obtingut a Madrid, ha perdut també algún terreny. Com ahir, no han mancat avui tampoc petites revifalles que a estones milloraven notablement el decaigut estat de tots els valors, més prompte desapareixien baix la forta presió de les rendes que's realisaven. L'estat del mercat continúa, doncs, essent pessimista.

El curs que s'ha seguit fins a les quatre de la tarde, es: L'Interior ha comensat a 81'60, ha caigut a 81'30, aconseguint més tard referse a 81'46, per caure a 81'42. L'Amortisable fi de mes no s'ha cotisat.

Els Nords, de 64'20 pugen a 64'50, reculen a 63'75 per entllarse més tard a 64'20 y acabar a 64'05.

El Alacants, de 88 que debuten pugen a 88'20, cauen després a 87'30, aconseguelxen referse passant a 88'65 y acaben a 88'40.

Les Orenses s'han cotisat a 24'30, els Colonials a 72'75 y les Catalanes a 18'25.

En obligacions al comptat s'ha operat: Almanses del 3 per cent, a 76'50; del 5 a 105'00; Segovies, a 105; Sant Joan de les Abadeses, a 70'25; Alacants del 4, a 96'75; del 2 1|4, a 56; de la serie B, a 101; Reus a Reus, a 55, y Orenses, a 53.

Al Borsí del vespre, malgrat les males impressions que continuaven dominant, tant la Renda com les accions carrilaires han aconseguit recuperar quelcom.

La tanca donava:

	Avui	Anterior	Diferencia
Interior	81'52	81'60	0'08 p.
Nords	64'35	64'35	—
Alacants	87'85	88'30	0'45 p.

Els francs s'han cotisat a 13'10 y les lliures esterlines a 28'50.

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Dinar	Paper
Londres 90 dies	00'00	27'72	00'00
Londres xec	28'50	00'00	28'50
París xec	13'20	00'00	13'10
Madrid y plasses bancables a 8 d. v.	0'00	0'80	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 %, fi mes	81'30	81'40	81'425
Deute Inter. comp. S. A 4 %	83'40	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 %	83'10	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. C 4 %	83'10	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 %	81'90	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4 %	81'45	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. F 4 %	81'35	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. G 4 %	83'50	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. H 4 %	83'50	00'00	00'00
En diferents series	83'30	000'00	000'00
Deute Amortisable c. S. A.	101'25	000'00	000'00
» » c. S. B.	101'40	000'00	000'00
» » c. S. E.	101'25	000'00	000'00
Emprestit municipal 4 1|2 %	99'65	000'00	000'00
Emprestit munic. 1er. maig 1903 y març 1904 4 1|2	99'85	000'00	000'00
Emprestit munic. 1er. janer y 1er. juliol 1906—Series A, B y C	99'50	99'35	99'65
Obligacions comptat			
F. C. Nord Villalba a S.	105'00	105'00	105'25
F. C. esp. Almansa a Valencia y Tarragona	000'00	105'00	105'25
F. C. Huesca a Francia y altres línies (4 %)	95'00	00'00	00'00
F. C. y Mina Sant Joan de les Abad (3 %)	78'50	78'25	78'75
F. C. Tarragona a Barcelona y Francia (2 1|4 %)	56'00	56'00	56'50
F. C. M. S. A. serie A. Valladolid	000'00	105'00	105'25
F. C. M. S. A., S. B. (4 1|2 %)	101'25	101'00	101'25
F. C. M. S. A. serie C. (4 %)	96'75	96'75	97'00
F. C. M. a B. Reus á Roda	00'00	55'00	55'50
F. C. Alm. a Val. y T. es. dh.	76'65	76'50	76'75
F. á Z. y Orense a Vigo	00'00	53'00	53'25
F. C. M. a C. y O. d'Espanya.	000'00	104'50	105'00
F. C. M. a C. y O. d'Esp nya.	00'00	95'00	95'50
Comp G. de T.	00'00	96'00	96'50
Comp. Bars. Elec.	000'00	104'50	105'00
» » »	00'00	94'00	94'50
Comp. Gral. Ts. Fs.	00'00	98'50	99'00
S. gl. . d'Espanya núm. 1 al 108,000	000'00	101'00	101'50
Accions fi de mes			
Banc Hispá Colonial	170'35	169'20	169'75
Catalana General de Crédit	45'60	45'00	45'60
F. C. Medina á Z. O. V.	24'30	24'30	24'40
F. C. N. d'Espanya	63'75	64'00	64'10
» Madrid, Saragossa y Alacant	87'30	87'40	87'50
Accions comptat			
Banc de Barcelona	84'00	00'00	00'00
Societat Catalana G. de C.	45'00	00'00	00'00
Comp. Gral. Ts. Fs. 1.ª serie.	40'00	00'00	00'00
Societat Hullera Espanyola.	130'00	000'00	000'00

BORSA DE FILATS

Del "Foment del Treball Nacional„

America:	Rals comptat
Número 50, 1|C	71'00
» 40, »	63'00
» 30, »	54'00
Primeres:	
Número 30	52'00
» 26	49'00
» 18	45'00
Segones:	
Número 14	41'00
Jumel (Egipte):	
Número 40, repassat	70'00
Indies:	
Número 10, 1|C	32'00
» 10, 2|C	34'00

BORSÍ DE LA TARDE

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20.

	Obre	Tanca
Interior	81'51	81'52
Alacants	87'65	87'85
Nords	64'25	64'35

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20

A fonso	12'40	per 100
Isabel	15'40	» »
Unses	12'40	» »
Or de 4 duros	11'90	» »
Or de 2 y 1 duro	10'40	» »
Dollars	15'40	» »
Francs	12'50	» »
Marcs	136'60	» »
Lliures esterlines	28'10	ptes. una

BORSA DE MADRID

Informació del Corredor reial de comerç A. Compte Navarro, Lauria 72.

	Avui	Anterior
Interior fi próxim	81'45	00'00
Francs	12'75	00'00

BORSA DE PARIS

Informació del Corredor reial de comerç A Compte Navarro, Lauria, 72.

VALORS ESPANYOLS.

	Avui	Anterior
Exterior 4 per 100	91'25	00'00
Alacants	366'00	000'00
Nords	269'00	000'00

VALORS EXTRANGERS

Riu Tinto	1760'00	0000'00

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixemplis.

Argentina.	4 p. 100 1896 Rescisió.	90'45 p. 100
Idem	4 p. 100 1900	91'35 p. 100
Brasil	5 p. 100 1898 Funding.	103'00 p. 100
Xina	4 p. 100 1895	95'90 p. 100
Idem	5 p. 100 1898	102'75 titol
Egipte	Deute privilegiat 3 1|2 p. 100 1890	99'00 p. 100
Italia	3 3|4 p. 100	101'25 p. 100
Japó	4 p. 100 1905	89'10 p. 100
Marroc	5 p. 100 1904	509'25 titol
Mégic	4 p. 100 1904	95'05 p. 100
Russia	4 p. 100 1889	75'85 p. 100
Idem	5 p. 100 1906	92'50 p. 100
Suissa	4 p. 100 Ferrocarrils de l'Estat	105'70 p. 100
Idem	3 p. 100 1903	86'00 p. 100
Turquia	4 p. 100	92'00 p. 100

BORSA DE LONDRES

Informació de la Societat Catalana General de Crèdit, Fontanella, 1, agencia de l'Aixemplis.

Consolidat anglès.	2 1|2 p. 100	82'25 p. 100
Alemanya	3 p. 100 Imperi.	83'00 p. 100
Argentina	3 1|2 p. 100	73'00 p. 100
Idem	4 p. 100 Rescisa.	84'50 p. 100
Brasil	5 p. 100 Fundin.	101'50 p. 100
Idem	4 p. 100 1889	79'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1903	94'50 p. 100
Xina	4 1|2 p. 100 1898	89'50 p. 100
Japó	4 1|2 p. 100 1.ª a.	90'00 p. 100
Idem	4 1|2 p. 100 2.ª »	89'50 p. 100
Idem	4 p. 100 1905	81'75 p. 100
Idem	5 p. 100 1907	97'75 p. 100
Russia	4 p. 0|0 1889 1.ª s	75'50 p. 100
Idem	5 p. 100 1906	86'00 p. 100
Uruguai	3 1|2 p. 100	86'00 p. 100
Idem	5 p. 100 1896	91'50 p. 100
Venezuela	3 p. 100	44'00 p. 100

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona„

Liverpool 5 novembre

	Anterior Tancà	Avui Obre	Avui 12'15	Avui Tanca
Disponible	5'97	0'00	6'07	0'00
Novembre-Desembre	5'67	5'74	0'00	5'67
Desembre-Janer	5'66	5'73	5'71	5'66
Janer-Febrer	5'64	5'71	5'70	5'65
Mars-Abril	5'64	5'71	5'70	5'64
Maig-Juny	5'63	5'70	0'00	5'64

Vendes.—8,000 balles contra 10,000 al any passat.

Alexandria 5 novembre

	Anterior Obri	Avui Obra
Novembre	19'1|8	19'3|16
Janer	19'25|32	19'3|4

Sostingut.

Nova York 5 novembre

	Anterior Tancà	Obre	Avui 2-n Tel.
Dis.	11'10	00'00	00'00
Nov.	10'52	00'00	00'00
Des.	10 82	00'00	00'00
Jan.	10'43	00'00	00'00
Mar	10'44	00'00	00'00
Mai.	10'46	00'00	00'00
Jul.	10'46	00'00	00'00

Sostingut.

Nova Orleans 5 novembre

	Anterior Tancà	Avui Obre
Disponib.	10'68	00'00
Novbre..	10'55	00'00
Desembr.	10'47	10'40
Janer	10'47	10'40
Mars	10'45	00'00
Maig	10'51	00'00
Juliol	00'00	00'00

Quiet.

Arribades als ports dels Estats Units. — 57,000 bales contra 79,000 al mateix dia de l'any passat.

CAFÈS Y SUCRES

Informació de la casa E Galesert, Princesa, 54

El Havre 5 novembre

Café (good average)

	Obre	Tanca
Desembre	40'25	40'25
Mars (1908)	40'25	40'25
Maig	40'25	40'25
Juliol	40'50	40'50

Sostingut.

Nova-York 5 novembre

Café (Tipu núm. 7)

	Obre	Tanca
Desembre	0'00	5'85
Mars (1908)	0'00	5'90
Maig	0'00	5'90
Juliol	0'00	6'00

Sostingut.

París 5 novembre

Sucre (núm. 3)

	Obre	Tanca
Octobre	00'00	00'00
4 Janer	00'00	00'00
4 Mars	00'00	00'00

Sostingut.

Londres 5 novembre

Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Oc-Des.	9|8 1|2	0|0
Maig	9|8 1|4	0|0

Sostingut.

Hamburg 5 novembre

Sucre (Base 88 per 100)

	Obre	Tanca
Octubre	18'65	00'00
Desembre	18'75	00'00
Janer-Mars (1908)	19'05	00'00
Maig	19'40	00'00
Agost	19'70	00'00

Sostingut.

MERCAT DE GRANS

Preus per 100 kilos sense drets de consums

ARRÒS: Valencia bomba, 44 a 52; Amonqueli, 35 a 42'00 pessetes.

BESSES: Benicarló, 18'92; Navarra, 20'35; Calaf, 20'71; Comarca, 18'57; Sevilla, 19'00 pessetes.

BLATS: «Candeal» Castella, 32'27 a 32'72; Aragó Montanya, 31'81 a 32'27; Aragó Horta, 30'45; «Blanquillo» Andalusia, 00'00 a 00'00; Danubi, 28'60 a 00'00; Plata, 00 a 00; Azimo, 00'00 a 00'00 pessetes.

CIVADA: Comarca, 00 a 00; Extremadura, 21'75 a 22'00 pessetes. Cartagena roja, 18'50 a 19'00 pessetes.

DESPULLES: Segó, 3'03 a 3'21; Segonet, 3'92 a 4'10; Prima, 4'10 a 4'46 pessetes els 100 litros.

ESCAIOLA: 28'00 pessetes.

FABES: 27'00 a 00'00 pessetes.

FASONS: 25'50 a 00'00 pessetes.

FASOLETS: Castella, 46'00; Extranger, 00; Comarca, 00 a 00.

GARROFES: Vinaroz, 18'45; Rojas, 16'96; Ibiza, 16'66; Mallorca, 15'77; Chipre, 17'85; Portugal, 00'00.

GUIXES: Pais, 00'00; Extranger, 40'00.

LLEVOR DE CÁNEM: Extranger, 35'00 a 00'00.

MILL: Extranger, 17'14.

MONGETES: Valencia, 35 a 36; Cocorroses, 30'00 a 32'00; Coco blanc, 37'00 a 41'00; Bralla, 32'00 a 34'00: Perles, 36'00 a 37'00; Castella, 60'00 a 00'00.

MORESC: Plata, 20'25 a 20'50; Danubi, 20'00 a 00'00; Cinquantini, 22'50 a 23'00.

ORDI: Aragó, 00'00; Urgel, 20'50; Comarca, 20'50; Extremadura.

CIGRONS: Andalusia, 46 a 00; Morenos, 51 a 52 Castella, 65 a 158; Smyrna, 43'00 a 44'00.

FARINES CILINDRADES

Extra blanca, núm. 1, 36'65 a 37'50; Segones, 17'50 a 18'50; Terceres, 15'65 a 16; Quartas, 14'50 a 15'00; Extra forsa núm. 1, 41'00 a 42'50; Segones, 17 a 18; Terceres, 14'00 a 14'50; Quartes, 14'25 a 14'50; Superfina blanca, núm. 2, 35'00 a 36'60; Superfina forsa núm, 2, 39'00 a 39'60.

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa Maristany y Companyia

(Carga de 115 kilos, sense Consums)

Empordà, de 00 a 00; Andalusia, de 27 a 00; Aragó, de 33 a 00; Mallorca, de 00 a 00; Urgell, de 31 1\|2 a 00; Tortosa, de 32 a 00 duros.

ESPECIALITAT DE LA CASA:

Castis d'un quartió ab consums

Etiqueta blava, a 6'00; idem rosa, a 6'50; idem or-vert, a 7'50 pessetes.

Existencies al Moll y Estacions anteriorment, 00 cargues.

Arribades al Moll y Estacions avui, 00 cargues.

ARRIBADES DE GRANS

4 novembre.

Pel Nord: 44 vagons de blat, 1 de farina y 1 de ordi.

Per Fransa: 14 vagons de blat, 1 de farina, y 1 de ordi.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrisson and C.ª, Plassa Palau 16, Bilbao y Huelva

Londres 4 novembre

		Lliu.	Shel.	Pen.
COURE	Standard	67	00	0
»	Id. 3 mesos	65	0	0
»	Best Selected	69	0	0
ESTANY	G. M.	146	10	0
»	Id. 3 mesos	148	0	0
»	Inglés	149	0	0
PLOM	Espanyol	18	7	6
FERRO	Escocés		62	0
»	Middlesbro		50	0
»	Hem titas		70	0
ACCIONS	Riu Tinto	71	2	6
»	Tharsis	6	10	0
EXTERIOR	Esp nyol	91	0	0
PLATA		27	1	2
CAMBIA 3 M/F		00	0	0
RÉGIL D'ANTIMONI		45	0	0

MERCATS DE SUBSISTENCIES

Avui no hi ha indicació de mesura, s'entén que s'ha de comptar pralliures: 400 grams

BACALLÀ: Sec, 0'55 a 0'65; remullat 0'35 a 0'50 pessetes.

BOLETS: Rovellons, 0'35 a 0'50; rossinyols, 0'20 a 0'00, mulxarnons, 0'00 a 0'00 pessetes.

CARNS

BOU O VACA: Filet, 2; de primera, sense os, 1'10; ab os, 0'70.—De segona, sense os, 0'90 a 1'00; de segona, ab os, 0'60 pessetes.

BADELLA: Filet, 1'75; de primera, sense os, 1'30; de primera, ab os, 0'70.—De segona, sense os, 1'10; segona, ab os, 0'50 pessetes.

MOLTÓ: Costelles, 1'10; Primera, 0'90; Segona, 0'80 pessetes.

ANYELL: Indistintament, 0'90; Costelles, 1'30; Culxa, 1'00; Córpora, 0'60 pessetes.

CABRIT: Indistintament, 1'25; Costelles, 1'50; Culxa, 1'25; Córpora, 0'60 pessetes.

OVELLA: 0'70 a 0'80 pessetes.

CABRA O CRESTAT: 0'60 pessetes.

PORCI: Llomillo, 1'30; Magra, 1'10; Butifarra catalana, 2'00; Blanc, 1 a 1'50; Negre, 0'80 a 1'20; Salsitxa, 1'00; pernil, 2'50; Ossos salats, 0'60 a 0'00; Llardbianc, 1'00; de la caldera, 0'80; Segó, 1'00 a 0'00; Cansalada, 0'80 a 1'00 pessetes.

MENUTS: de bou o de badella, primera, 0'50 a 0'90; segona, 0'25 a 0'40; de moltó, 0'30 a 0'40 pessetes.

CASSA: (per unitats) llebra, de 3'00 a 5'50; conill, de 1'75 a 2'00; perdiu, de 2'50 a 2'75; guatlla, de 0'75 a 1'00; tort, de 0'00 a 0'00; aucellets (dotzena), de 0'60 a 1'00.

CARGOLS: (Dotzena), 0'05 a 0'00 pessetes.

FRUITES

Meló: (un), 0'75 a 1'50; magranes, 0'60 a 1'00; codonys, 0'00 a 0'00; dátils, 0'00 a 0'00; figues (dotzena), 0'10; idem seques, 0'15 a 0'30; idem de moro, 0'15; llimones 0'30 dotzena; maduixes, 1'00; cindria (una), 1'00 a 2'00 pessetes; nespres, 0'00; olives trencades, 0'30; idem sevillanes, 0'40; panses, 0'40 a 0'60; peres, 0'30; pomes, 0'10 a 0'20; prunes, 0'15; id. seques, 0'00; raim comarca, 0'10 a 0'15; id. valencià, 0'20 a 0'25; id. pansa, 0'25; serbes, 0'00; taronges, 0'00; mandarines, 0'00; pressecs, 0'25 pessetes.

Ous (dotzena), 1'50 a 2'10 pessetes.

Fa (kilo), 0'38 a 0'43 pessetes.

PESCATERIA

Llus del